ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ДИТЯЧИЙ ЖУРНАЛ

К.....!. Л.....!. А.....!. С.....!.

Книжка для Киці

ТВАРИНИ ЗАХИЩАЮТЬСЯ

СКАРБ ХОВАЄТЬСЯ В ПІСКУ

Тлумачення сновидінь Міс Хассе

справжній ніндзя виграє бій до того, як починає його!

ВИГРАЙ ПРИЗ

(11)

СТРІЛЕЦЬ

НАУКА ПРО СНИ – ЦЕ НЕ СНИ ПРО НАУКУ!

Добрий день!

Дозвольте назватися: я — пані Ганя. Напевне, ви про мене вже дещо знаєте. Але всі ці "Класні", Класні та Во Віки, все ніяк не хотіли пускати мене на першу сторінку журналу: мовляв, вчителі і в школі дітям набридають, а тут ще у журнал лізуть зі своєю наукою.

Але ні про яку науку я вам сьогодні розповідати не збираюсь. Наукою в нас професор Крапка займається. І— Ковба-сан. Ковба-сан навіть, за ствердженням професора, має більш нуковий склад розуму, ніж сам пан Крапка. Бо професор свого кота ще жодного разу не переспорив. Тому і займається професор наукою лише тоді, коли Ковба-сан спить. Ковба-сан спить, професор займається наукою, а я вам розповідаю.

Ні, не про науку. Про сон.

А, до речі, чи знаєш ти, що таке сон і звідки він береться? От сьогодні ввечері (чи, може, вдень?) ти, як завжди, ляжеш спати. І заснеш. І навіть не відчуєш, як через півтори години після цього у твоєму мозкові виникнуть електричні сигнали. Не бійся, спи спокійно — струмом не вдарить. Однак сигнали таки підуть — від мозкового стовбура (він знаходиться внизу черепа) до передньої частини голови. Ці високовольтні, але слабкі за силою струму імпульси — вельми хаотичні. Однак все одно саме вони стимулюють складні хімічні реакції, після чого твої мозкові звивини почнуть омивати різні хімічні речовини. Які і викличуть у тебе несподівані образи — сни...

Але якщо ти сам не спиш, зате спить хтось із твоїх близьких, спробуй обережно поспостерігати за сплячим. Якщо в нього починають швидко рухатись заплющені повіки, якщо дихання стає нерегулярним, починають сіпатися руки чи ноги, і він може навіть щось невиразно говорити — це означає, що саме зараз йому сниться сон.

Сни живуть у підсвідомості. А вона, зберігаючи підсумковий досвід предків, все ж таки гранично індивідуальна. Чотирирічні діти бачать у снах не якісь сюжети, а короткі епізоди з життя, своєрідні картинки, як у фотоальбомі. Шестилітки вже спостерігають сюжети в розвитку. У 7-8 років ми вперше починаємо бачити у снах самих себе. А вже у 9 років сновидіння стають "дорослими". Чим сильніше розвивається розум і підсвідомість, тим складнішими і цікавішими стають сни.

Ти запитуєш, чи можна обирати сон на замовлення, керувати сновидіннями?

Відповідаю: можна. Принаймні, кожна десята людина уві сні усвідомлює, що це є тільки сон. А відтак — можна вносити корективи у свої сновидіння.

Приміром, одній моїй знайомій дівчинці Киці часто снилося, ніби її переслідує акула. Ну, просто жах, а не сон!.. А я їй порадив більше ніколи не тікати від морського хижака, а навпаки — погратися з акулою. Наступної ночі, тільки припливла до Киці її акула, дівчисько відразу залізло їй на спину — і ну кататися! Так цілу ніч і бавилась. З того часу акула Кицю більше ніколи не лякала і дівчинка щиро полюбила всіх тварин. У Класі краще за неї ніхто про тварин не розповідає. Навіть Ковба-сан, хоча він сам тварина.

Особисто я використовую перед сном такий метод: лягаю у ліжко і починаю вигадувати якусь пригоду. А коли засинаю, то найчастіше бачу її продовження. Такі керовані сни ми, вчені, називаємо "ясними".

Втім, бувають сни навіть "супер-ясні". Приміром, так колись Менделєєву наснилася таблиця хімічних елементів. Вранці він прокинувся, перемалював свій сон — і тепер ти в кожному кабінеті хімії можеш побачити цю "Таблицю Менделєєва".

Проте відомі і такі сни, які стають цілковитою сенсацією —їх навіть я не можу достеменно пояснити. Приміром, людина бачить подію, яка станеться тільки через кілька років, людей, з якими познайомиться значно пізніше. Чесно кажучи, двічі і я сам бачив такі "сни з майбутнього" — і вони збувалися один в один! Відразу скажу: таємниці таких снопередбачень наука пояснити не може. Дехто навіть вважає, що у такий спосіб нас про щось попереджає Космічний Розум. Або всевідаючий Бог. Або фатум — доля!.. У будь-якому разі зрозуміло, що самою лише біохімією тут не обійдешся.

Можливо, саме комусь із читачів "Класу" у майбутньому пощастить розгадати таємницю снів — щасти вам. Але вже дуже давно люди прагнули розкрити, що означають ті символи, які ми бачимо уві сні. От і складали наші предки пухлі "сонники" — книжки, де кожному побаченому уві сні предмету приписувалися справжні магічні властивості.

В цьому числі "Класу" ти і сам зможеш зануритись в один з таких сонників. Почитай — чому б і не погратись: може, він підкаже тобі розв'язку таємниць сну.

В середньому, кожна людина просипає третину свого життя. Якщо тобі, скажімо, 12 років, то принаймні 4 з них ти проспав. Чи не забагато часу минає даремно? Подумай сам — і неодмінно зроби так, щоб кожна ніч, кожний твій сон ставав корисним і "ясним". Чого тобі і побажаю!

Відп. на пресв. буд. № 13

Книжка для Киці ..... А-Б
Сонний тест ..... Б
Смакота! ..... В
Сам собі перукар ..... Г
Тварини захищаються ..... Д-Е
Усяка всячина ..... Є-Ж
Скарб ховається в піску ..... З-И
Історія моди ..... І-Ї
Лабораторія професора Кратки ..... Й
Як працюють речі ..... К
Тлумачення сновидінь Міс Хассе ..... Л-О
При пожежі дзвоніть "01" ..... П-Р
Сонні страшилки ..... С-Т
Острів Пасхи ..... У
Фокус-покус ..... Ф
Сторінка для хлопців ..... Х
Школа детективів ..... Ц
Планета шпигунів: Ніндзя ..... Ч-Ш
Лист з майбутнього ..... Щ
Загадки Анатолія Матвійчука ..... Щ-Ю
Рок-н-рол – то надто круто! ..... Ю
Олег Скрипка (ВВ) підгодовує французів українським салом ..... Я
Смерть під партою (продовження) ..... Ь

Як каже наш невгамовний Лундик, найстрашніша в світі гра — це хрестики-нулики: як почнеш грати, то зупинитися вже несила. І знаєш, що виграти практично неможливо, а все одно граєш і граєш. Аж до кінця уроків. Але наш Класний вигадав такі "хрестики-нулики", де виграш майже гарантований! Кожному, хто читає (а особливо — передплачує) "Клас". Як у них грати?.. Он бачиш: збоку цієї сторінки намальовані різнокольорові клітинки. Кожна клітинка за кольором відповідає назві статті, яка надрукована у змісті журналу. А ти можеш поставити в клітинці "хрестик", якщо ця стаття тобі дуже сподобалася, або "нулик" — якщо сподобалася, але не дуже. А якщо зовсім не сподобалася, значить, ти не "Клас!" читаєш.
Отже, намалюй свої хрестики і нулики, відріж цей купон, напиши своє ім'я та адресу і відішли до "Класу!". В цьому випадку ти станеш учасником лотереї, в якій цього разу розігруються:

5 відеокасет з класними фільмами, 5 фотоальбомів, 5 ігор-складалок, 5 моделей автомобілів

А головне — не забудь попросити батьків, щоб вони передплатили тобі "Клас!" на наступний рік! Бо в кіосках наш журнал ти навряд чи встигнеш купити, а по передплаті "Клас!" сам щомісяця приходитиме до твого дому.
Щасти тобі!

«КЛАС!» *науково-популярний дитячий журнал*
Реєстраційне свідоцтво КВ №1929
Передплатний індекс *40240*
Видавець фірма «W» ltd
282008, м.Тернопіль, а/с 525
телефон/факс (0352) 22-23-97
Розповсюдження "Школярик"
тел. (0352) 22-08-78
Кольороподіл "Школярик"
Виготовлено в Україні

Головний редактор *Во Вік*
Головний художник *Олег Кіналь*
Художник *Андрій Урбан*
Відповідальний секретар *Олексій Пасічник*
Набір та коректура *Олександра Вовк*
Apple Book *Тетяна Ткаченко, Ольга Ткаченко*
Технічний супровід *Андрій Зеленський*
Верстка *Олена Березовська*
Шеф-редактор *Володимир Головач*

Для "Класу" писали, малювали і фотографували: *Юрій Дронжкевич, Едуард Звоницький, Олександр Кутовий, Вадим Дишкант, Анатолій Матвійчук, Іван Кравець, Володимир Сушкевич*

© «W» ltd, 1997. *При частковому чи повному передруку текстів та відтворенні графічних матеріалів журналу «Клас!» посилання на журнал обов'язкове.*

Бальзак Оноре де
французький письменник.

Бактріан
двогорбий верблюд.

Бальбоа
грошова одиниця Панами.

Баратрія
навмисні дії капітана чи команди, спрямовані на пошкодження судна чи вантажу.

Баркарола
пісня венеціанських човнярів-гондольєрів.

Барокко
художній стиль кінця 16 — середини 18 сторіччя. Вирізнявся декоративною пишністю, складними динамічними формами.

Книжка для Кицї

НАУК

Добрий
Дозволь
знаєте. А
кати ме
дітям на
Але ні про
кою в нас
навіть, за
зуму, ніж с
ного разу
наукою ли
спить, прос
Ні, не про нау
А, до речі, чи з
От сьогодні вве
жеш спати. І за
години після ць
сигнали. Не бійс
нак сигнали такі
ходиться внизу
високовольтні, а
хаотичні. Однак
хімічні реакції, пі
вати різні хімічні
образи — сни...
Але якщо ти сам
ких, спробуй об
нього починаюті
дихання стає нер
ги, і він може н
чає, що саме
Сни живут
ковий д
відуал
сюх
т

СНО-БАЧЕННЯ КОХАННЯ

Безумовно, Кицю моя люба, я ризикую наразитись на невдоволення Класного, який своє ставлення до здорового сну і сновидінь висловлює на сторінці С,— однак все ж таки насмілюсь заперечити улюбленому нашому полтергейсту. Річ у тому, що здоровий сон — то найліпший спосіб підвищити особистий настрій, знайти бадьорість духу і навіть набути особливої привабливості. Класний сон — то чудовий сон! І не дарма я вирішив всю сторінку присвятити цій темі.

Однак саме зараз я хочу поговорити не про сон, а про те, що ми бачимо уві сні — тобто про сновидіння. Або, якщо хочеш, сно-бачення. Це чудово, коли ми бачимо сни. Коли згадуємо їх уранці і розповідаємо своїм друзям, подругам. І коханим. Це, повторюю, чудово.

Особисто я дуже люблю дивитися сни! Особливо — кольорові й музичні. Часом такі історії сняться, такі героїчні справи вершу!.. В порівнянні з ними ще героїчним учинком можна назвати хіба що ранок — коли доводиться прокинутись, вдарити по будильнику і піти на роботу.

Однак на свою честь можу сказати, що до снів своїх я ставлюся саме як до снів: подивився, зрадів — і забув. Бо попереду чимало справ: треба йти до "Класу" і зображати з себе головного Класного редактора. Тут не до снів, сама практична реальність.

А от дехто з моїх читачів і живуть так, ніби уві сні. На жаль. Бо тут я мушу навести уривок з листа дівчинки, яка підписалася літерою О., і яка живе у Черкаській області.

"Два роки тому я разом з дівчатками ворожила на судженого. Після цього лягла спати і побачила у сні гарного юнака — блакитноокого, коротко стриженого, світловолосого... Я повірила у цей сон і подумала, що невдовзі зустріну такого хлопця. Ще не зустрівши, я покохала Його всім серцем, всією душею. Спочатку я вважала себе найщасливішою. Та минали тижні, потім місяці, а Він все не з'являвся. Тоді я помітно змінилася: стала сумною, ні на кого з хлопчиків уваги не звертала, весь час думала тільки про Нього. Коли їду в інше село або до міста, постійно озираюсь у сподіванні побачити саме його.

Та-от уже два місяці, як мені не потрібний день, я нетерпляче чекаю на ніч, щоб знову побачити Його. Вдень стараюсь про Нього не думати, намагаюсь забути з допомогою уроків — але не можу. Та й не хочу, бо люблю Його понад усе на світі! Живу з надією на сон — а він зник. Невже знову на кілька років? Чи, може, назавжди — і я його ніколи не побачу?!."

Якщо у тебе, Кицю моя мила, а також у будь-кого з читачів виникне бажання посміятися з цього листа, я до вас не приєднаюся. Бо все набагато складніше, ніж здається на перший погляд. Пропоную всім звернути увагу на слова О. про те, що "я люблю Його понад усе на світі".

Дівчинка любить того, кого ще не зустріла, уявляєте! Їй наснився конкретний образ, уві сні вона побачила свій ідеал. А якщо сказати правильніше — еталон. Еталон коханого. І саме його вона тепер прагне відшукати в реальному житті, а не знайшовши, знову мріє про свій чарівний сон. Що ж тут смішного?..

А між іншим, щоб ви знали, кохання з давніх давен називали сліпим. Це означає, що закохані найчастіше за все ідеалізують одне одного, рішуче не помічаючи жодних вад. Проте "сліпота" дівчинки на ім'я О. — особливого роду. Чесно скажу (бо точно знаю): багато дівчаток нетерпляче чекають на той момент, коли вони, нарешті, в когось закохаються, а якщо цей момент запізнюється (а в цьому питанні ніяких конкретних дат не існує), отоді вони починають безмежно нервувати, плакати і страждати. А коли і сльози не допомагають закохатися бодай в кого-небудь, доводиться замість справжніх почуттів щось собі вигадати. Отак і з'являється вигадана закоханість.

Щось подібне сталося і з дівчинкою О., яка побачила уві сні свій еталон коханого хлопчика. Люди, які жорстко дотримуються еталона, найчастіше стають нещасливими у коханні — оскільки вони сліпі до реальних якостей своїх обранців. Як-от сама О., котрій від хлопчика не потрібно нічого, крім "блакитних очей і світлого волосся.."

Але це зовсім не єдиний варіант "вигаданої закоханості". Вельми поширена і така тема, про яку написала Во Віку Наталка Ш.:

"Раніше я так мріяла закохатися. Мрія збулась! Я живу у місті, літо проводжу в селі. Там я закохалася у хлопця, котрий на 5 років старший за мене. Ми декілька разів були в одній компанії, і я закохалась. Не можу передати словами величезну радість, яку я відчувала, коли бачила його, мою любов. Ці хвилини для мене дуже дорогі.

Але я для нього нічого не значу. Я не для нього. Приїжджаю до села щотижня. Його немає. А якщо є, то не помічає. Сиджу вдома. І мрію, щоб він приїхав до міста — до мене.

За мною бігають хлопчаки, але вони мені не потрібні. Я кохаю тільки його, мого Сашка".

Зрозуміло, Наталчин лист значно більший — я відібрав тільки найголовніші слова. І знаєте, які з них мені здаються най-най-найголовнішими?.. "Ці хвилини для мене дуже дорогі".

Мені чудово знайоме те завмирання серця, коли кохана людина раптом кидає на тебе побіжний погляд. Хай навіть людина ця і підозри не має, як ти кохаєш! Але ж — подивилася! Хай навіть з телеекрана — але на тебе!..

Зараз дівчатка несамовито закохуються у Дізеля з Муриком. Або в Сашка Пономарьова з EL-Крав

чуком. Про Юрка Юрченка й казати годі! А закоханість ця — вона теж з розряду сно-бачень, вигадка і фантазія. Напевне, невдовзі з'явиться новий кумир, улюблений хлопець усіх дівчат. І хай собі з'являється! Хай дарує посмішки і приворожує поглядом! Хай навіть закохує в себе — нічого поганого я в цьому не бачу. За однієї-єдиної умови: хай ці "дуже дорогі хвилини" закоханості залишаться чудовим спогадом. Тому що згадувати в майбутньому свої сьогоднішні істерики і сльози буде зовсім не цікаво.

А ще тому, дівчатка, що, чесно кажучи, це ніяке зовсім не кохання. Це — вигадка. Сно-бачення, бачення снів. Та яким би прекрасним не був сон, він на всі сто відсотків нездійсненний. Тому так до снів і ставтеся.

ЗАКОХАЛАСЬ?.. БЕРЕЖИ ЗУБИ!

Не в тому розумінні, що твоя суперниця в коханні може врізати по зубах — сподіваюсь, ви обійдетесь без цих хлопчачих витівок. Але багато лікарів-стоматологів відзначають, що любовні страждання підлітків вельми негативно можуть позначитися на стані дитячих зубів. Тобто люди інстинктивно реагують на невдачі у коханні "скреготом зубовним" — щелепи надміру напружені навіть під час сну, а це впливає на зуби та ясна не краще, ніж знаменитий карієс.

Процес цей цілковито неконтрольований. Тобто впоратись з ним складно. Але — можливо! Не під час сну, звичайно. Але ж ти не весь час спиш. Отже, якщо зазнала невдачі у коханні, швидше біжи до найближчого кіоску і купляй жувальну гумку. Вкинь її до рота і займись посиленим жуванням. Гумка одразу ж зніме зайву напруженість м'язів рота, і зуби залишаться цілісінькими.

А ЩО РОБИТИ ВНОЧІ?

Запитання цілком доречне, тому щиро відповідаю: вночі треба спати. А для того, щоб уночі не скреготати зубами, постарайся засвоїти золоті правила безтурботного сну.

Привчись за будь-якої погоди спати при відчиненій кватирці. Не навантажуй себе роботою або навчанням перед сном, залиш бодай півгодинки на щось приємне: спокійну музику, гру з кицькою або собакою, та й просто побайдикуй перед сном!

Ні за що не давай волі дурним думкам! Якщо хвилюють проблеми нерозділеного кохання або невивченого уроку — запиши все, що тебе пригнічує, на аркуші паперу і постарайся забути про все до ранку. Одних заспокоює музика, других — читання, третіх — приємний запах (капни, приміром, улюблені парфуми на електричну лампочку, і приємний аромат наповнить спальню). З'їж яблуко, а краще випий склянку теплого молока з медом.

І не треба боротися зі сном! Якщо вже почала позіхати, негайно вирушай до ліжка. До речі, саме ліжко краще поставити в напрямку "північ-південь", подалі від батареї опалення. Спати найкраще у нічному одязі з вовняних або бавовняних тканин.

А от що радив ще 1912 року один англійський лікар: витягнувшись на ліжку, поклади праву руку на лоб, а ліву — на потилицю. Повільно порахуй до сімдесяти. Після цього негайно настане сон.

Вибач, Кицю моя сонна, але більше продовжувати я не можу, тому що засина-а-а-ю... Спокійної ночі!

НАДЗВИЧАЙНО СОЖНИЙ ТЕСТ

А чи знаєте ви, на яке запитання жодна людина не зможе чесно відповісти "так"? Тільки чесно. Ну, не знаєте?..

Не напружуйте уяву перед завтрашньою контрольною з фізкультури. Слухайте і запам'ятовуйте. Жодна чесна і вихована людина ніколи не зможе чесно ж таки відповісти на запитання: "Ти спиш?"

Однак знамениті психологи переконані, що чесність людська виявляється не тільки у відповідях на складні запитання, але й у тому, як ця людина спить. Якщо ти спиш чесно, то кожний сторонній зразу здогадається, який у тебе характер. А якщо ти спиш нечесно, то значить, що ти не спиш.

Отже, залишається тільки згадати свою улюблену позу в ліжку — і визначити свій характер!

Тих, хто спить "калачиком", психологи всього прогресивного людства називають "бутонами" — це люди, які підсвідомо не бажають розлучатися з дитинством. Вони відчувають потребу у заступництві людини з сильним характером. Тобто цілком позбавлені бажання кимось керувати, натомість легко підпадають під чужий вплив — як хороший, так і поганий. Це чуттєві, імпульсивні люди, вчинки яких грунтуються швидше на теперішньому настрої, ніж на здоровому глузді.

Ті, хто полюбляє спати на животі, підібравши одну ногу, найчастіше вельми впевнені у собі, пунктуальні, послідовні у своїх думках і люблять порядок. Натомість не люблять несподіванок, помірковані і навіть завбачливі. Надзвичайно охоче командують, керують, лідирують, нав'язують свою думку і свій спосіб життя. Так спав Наполеон, наприклад.

Людина, яка спить на спині, заклавши руки за голову, — товариська, сердечна і добра. Вона знає про свої недоліки, однак не вважає за потрібне думати про свої вади, а тим більше — боротися з ними. Такі люди мають світлий розум, вони дружньо ставляться до оточення і сприймають світ та людей такими, якими вони є насправді. Передусім це зумовлено бажанням не ускладнювати собі життя. Спілкуватися з такими людьми приємно і легко.

Якщо людина полюбляє спати на спині — її в дитинстві дуже любили батьки. Таких іще називають "улюбленцями долі".

Ті, хто спить на боці, злегка підігнувши коліна, — люди врівноважені, поступливі. Вони рідко йдуть на конфлікт, схильні до тверезих роздумів і розумних компромісів. Вони без особливих ускладнень пристосовуються до різних умов життя, до буденних проблем. Однак вони не володіють достатньою сміливістю, енергією і наполегливістю у досягненні мети. Не честолюбні, не прагнуть лідерства в колективі. Вважають за краще залишатися в тіні — особливо, якщо це тінь шанованої людини.

Отже, залишається подивитися на те, як ти спиш — отоді багато що про тебе можна довідатись!

Бальзак Оноре де
французький письменник.

Бактріан
двогорбий верблюд.

Бальбоа
грошова одиниця Панами.

Баратрія
навмисні дії капітана чи команди, спрямовані на пошкодження судна чи вантажу.

Баркарола
пісня венеціанських човнярів-гондольєрів.

Барокко
художній стиль кінця 16 — середини 18 сторіччя. Вирізнявся декоративною пишністю, складними динамічними формами.

Смакоти

Салат з апельсинів, ківі і солодкого перцю

2 великих апельсини, 4 ківі, 4 маленьких жовтих стручки солодкого перцю, 2 червоних стручки солодкого перцю, 1 велика цибуля, 1 пучка цукру, 1 пучка солі, 5 ст. ложок олії, оцет.

1. Стручки перцю розрізати вздовж на 4 частини, видалити плодоніжки, серцевини, промити, добре обсушити і нарізати тонкою соломкою.
2. Почищену цибулю нарізати тонкими кільцями.
3. Апельсини почистити як яблука. З м'якоті гострим ножем зняти прозору плівку.
4. Ківі почистити, розрізати на 4 частини, нарізати кільцями завтовшки 3 мм. Все покласти у каструлю.
5. Оцет, цукор і сіль перемішувати у салатниці до тих пір, поки цукор і сіль повністю не розчиняться. Потім додати олію. Соусом полити салат, добре перемішати і викласти у салатницю.

Вестибюль
велике приміщення перед входом у внутрішню частину будинку.

Абрикосово-горіховий пиріг

Тісто: *200 г вершкового масла або маргарину; 200 г цукру; 1 пакетик ванільного цукру; 1 пучка солі; 1 пучка кориці; 4 яйця; 2 ст. ложки молока; 375 г муки; 1 ч. ложка розрихлювача для тіста; 100 г гіркого шоколаду; 1 ст. ложка рому.*
Верхній шар: *Приблизно 1,5 кг абрикосів; 150 г половинок волоських горіхів; цукрова пудра.*

1. Вимішати у кремоподібну масу жир, цукор, ванільний цукор, сіль, корицю, яйця і молоко. Перемішати муку і розрихлювач, обережно примішати до маси. Потім поступово додати тертий шоколад і ром. Тісто викласти на змащений жиром лист.
2. Абрикоси вимити, розрізати навпіл, видалити кісточки, покласти зверху на тісто. На кожну половинку покласти волоський горіх. Духовку нагріти до 200 градусів і пекти пиріг протягом 35—40 хвилин. Остудити і посипати цукровою пудрою.

Вето
заборона.

Скручування і плетіння

1 Відділи невелике пасмо волосся з одного боку і розділи його на дві рівні частини. Почни їх разом перекручувати. Продовжуй кручення до кінчиків волосся.

2 Закріпи перекручені пасма зажимом, потім повтори все це з другого боку.

3 Вплети перекручені пасма у звичайну косу. Просто розділи волосся на три рівні пасма, додаючи перекручені пасма у ліву і праву частини, і заплітай косу до кінця. В кінці косу закріпи шнурочком і прикраси бантом.

Графолог
спеціаліст, здатний визначати належність написаного певній людині за особливостями почерку.

Гейзер
джерело, яке періодично викидає фонтани гарячої води і пари.

Гірлянда
квіти і зелень, сплетені у вигляді ланцюга.

Генерація
покоління.

Сам собі перукар

Тварини захищаються

Мені так не подобається, коли всі кажуть: "Людина — цар природи". Жодний цар так із своїми не поводиться, як людина з природою. Не дарма ж бідні звірятка змушені вигадувати різні засоби захисту від ворогів — хижаків чи (як це не сумно) самої людини.

Одним, завдяки кольору шерсті, вдається злитися з оточуючим середовищем, інші наслідують тварин, на яких рідко нападають хижаки, треті прикриваються твердим панциром.

Про нерішучих людей кажуть: "Боягузливий, як заєць". Чи справедливе таке порівняння? Мені не раз доводилося переконуватися, якими відважними бувають іноді зайці. Одного разу сама бачила, як заєць відбивав атаки кішки, яка напала на нього: русак різко підскакував угору і з такою силою копав кривдницю задніми ногами, що та перекидалася через голову.

До речі, якщо заєць тікає від переслідування, то розвиває швидкість до 60 кілометрів на годину. Відчуваючи, що ворог близько, він "викидає" свої фокуси: раптово змінює напрям бігу, петляє, повертає назад, біжить по власному сліду, стрибає вбік і, нарешті, заплутавши сліди, тікає від ворога. Такі зайцеві дії збивали з пантелику навіть найдосвідченіших мисливців.

В одному заповіднику розповідали, що якось заєць легко перестрибнув через огорожу заввишки півтора метри, кинувся в річку і переплив на протилежний берег.

Стрибками, зі швидкістю 40—50 км/год, рятуються від погоні довгоногі жирафи, а якщо втекти від хижака не вдається — вони пускають у хід голову, увінчану маленькими ріжками. Сильно розхитавши шию, тварина наносить ворогові нищівних ударів.

В одному з африканських заповідників лев довго гнався за жирафою, дуже втомився й тому не зміг зробити сильного стрибка. Жирафа не розгубилася й нанесла такий удар копитами, що переламала левові всі ребра.

У разі небезпеки дорослі кенгуру рятуються втечею — сильними стрибками, які досягають 8—12 метрів, розвиваючи швидкість близько 50 км/год. Але якщо на кенгуру нападають несподівано, тварина приймає ближній бій. Її задні ноги стають сильною зброєю і можуть завдати смертельного удару.

Рятуючись від переслідування, страуси можуть бігти зі швидкістю 50 км/год протягом півгодини. Якщо це не допомагає, птах займає оборону і б'є противника ногами з такою силою, що може його навіть прикінчити. До речі, те, що страуси від страху ховають голову в пісок, вигадка.

А багатьом тваринам властиве вміння прикидатися мертвими. Така поведінка називається акинеза, або вигадана смерть. Так рятуються лисиці, єнотовидні собаки.

Своєрідна поведінка американського сумчастого звірка опоссума, який у хвилини небезпеки лягає на бік і лежить з заплющеними очима і напіввідкритим ротом, з якого вивалюється язик. Одного разу американський хлопчик підібрав на дорозі нерухомого опоссума. Більше двох годин він носив свою знахідку за хвіст, розмахуючи з боку в бік. І раптом, перелазячи через загорожу, хлопчик помітив, що "мертва" тварина намагається вхопитися за огорожу лапами. Ледь відпустив хвіст — і опоссум кинувся навтіки.

Навіть деякі змії, окрім активного захисту, можуть прикидатися. Наприклад, ошийникова кобра часто перевертається на спину й прикидається мертвою. Такий метод самозахисту властивий і деяким вужоподібним зміям.

Близько 90% усіх тварин земної кулі одягнені в тверду броню — вапнякову, кісткову й хітинову. Панцир для черепах — хороший захист, тому ворогів у них порівняно мало. А якщо на них все-таки нападають, то черепахи чинять опір. Наприклад, північно-американська кайманова черепаха кусається, хоча її головний захисний засіб — твердий панцир.

Броня африканських ссавців панголінів (броненосців) схожа на луске вбрання старовинних лицарів. Тут пластини лежать одна на одній, як шари соснової шишки. У хвилину небезпеки тварина згортається в таку міцну кулю, що навіть великий хижак не в силах її розгорнути. Та якщо все-таки йому вдасться це зробити, панголін пустить йому прямо в очі струмінь їдкої рідини.

Успішно захищаються тварини, які мають шипи чи голки. Такий, наприклад, їжак, який, згорнувшись у клубок, захищається від хижаків.

У Харківському зоопарку був випадок, коли розлючений

Деградація *поступове погіршення, виродження, рух назад.*

Делікатес *вишукане, тонке харчування.*

Дикобраз кидає голки, які з великої віддалі встромлялися в планки дерев'яної загорожі. Новонароджені дикобрази уже мають м'які голочки довжиною до 10–15 мм, які можуть застосовувати через півгодини після народження.

В середньому на тілі дикобраза 30 тисяч голок. Вони важать понад 200 грамів. Хвіст дикобраза, вкритий голками, служить тварині п'ятою лапою й одночасно небезпечною зброєю. Одним ударом хвоста дикобраз втикає у ворога 150–200 голок.

Ящірка-шипохвіст, яка водиться в Азії й Африці, наносить удари твердим з шипами хвостом і лише в крайньому разі пускає в хід свої міцні щелепи.

Тонка, як пергамент, шкіра зайця. Чому? Виявляється, це природа передбачила з метою захисту. Якщо хижак схопить зайця за бік, він вирветься, а шмат шкіри залишиться в пащі хижака. Там, де вирвана шкіра, не з'явиться навіть краплини крові, рана швидко загоїться і заросте новою шкірою і шерстю.

Один із своєрідних методів захисту – аутомія (самокалічення). Тварина приносить в жертву частину свого тіла, щоб врятуватися. Як правило, втрачена частина тіла поновлюється повністю або частково. Найчастіше цим користуються раки, краби, а також ящірки. Куприкові хребці ящірки не повністю закостеніли, а всередині хвоста є тонка поперечна хрящева пластинка. Коли ящірка "відпускає" хвіст, його обламування відбувається завдяки автоматичному скороченню м'язів вздовж цієї пластинки. Потім виростає новий хвіст, який дуже відрізняється від попереднього: він менший і не такий міцний.

Ще один популярний засіб захисту – мімікрія. Більшу частину життя жабка-квакша проводить на деревах або високих рослинах. Для того, щоб не стати легкою здобиччю хижака, вона змінює свій колір з молочно-білого до чорного чи навіть смугастого. Це робить її майже непомітною.

Широко відома ящірка хамелеон, яка дуже швидко може змінювати забарвлення і малюнок тіла. Хамелеон здатний майже миттєво "злитися" з фоном, на якому перебуває, буквально повторюючи його візерунки. Втім, якщо його все ж таки викрили, хамелеон здатний налякати ворога: розлючений або стривожений хамелеон роздувається вдвічі більший, ніж є насправді, і шипить, як змія.

Та існують і парадоксально барвисті тварини. Забарвлення тигрового пітона або габбонської гадюки здається надто яскравим – у зоопарку. Проте це теж мімікрія: у природних умовах, під шатром тропічного лісу таке забарвлення допомагає змії чудово замаскуватися, робить непомітними контури її тіла. Дуже складно побачити в природі пташку на ім'я "бугай". Зачувши небезпеку, вона випростовується і "зникає", злившись з сухою травою. У такій позі вона натурально нагадує жмутик сухих стебел.

Важливу роль відіграють у захисті й укриття – нори та гнізда. Байбак, приміром, більшу частину свого життя проводить під землею, куди занурюється на 7 метрів, а загальна довжина його ходів сягає 60 метрів.

Не треба вважати, буцім електрикою володіють тільки люди! Електричний скат та електричний сом успішно захищаються з допомогою особливого органа, який дає струм напругою 600 вольт. Найсильніший струм дає двометровий вугор, який живе в басейні річки Амазонки: величина електричного розряду цієї риби сягає 800 вольт.

Деякі тварини при небезпеці виділяють відлякуючі речовини з неприємним запахом. Північноамериканська тварина скунс ходить, нічого не боючись, ніби знаючи свої здібності до самозахисту. З обох боків хвоста він має залози, які виробляють украй вонючу рідину. При наближенні небезпеки, залози набрякають, а потім з двох вузьких отворів одночасно б'ють цівки рідини. Обидві цівки зливаються в одну, і вона розсипається таким собі дрібним дощиком на відстані до 4 метрів. Рідина ця носить назву бутилмеркаптан. Той, хто скупався під таким "дощиком", мусить спалити свій одяг і не з'являтися на люди протягом кількох днів. Вода і мило безсилі проти цього запаху. Навіть ведмеді з повагою йдуть, коли з'являється біля них скунс. Проте це звірятко завжди наперед попереджає про небезпеку. Яскраво-білі смуги на шкурі скунса помітніші, ніж знаки дорожнього руху. Збираючись відбивати напад, він задирає трубою свій пухнастий хвіст, вигинає спину і починає стукати передніми лапами об землю. І горе тому, хто не зверне увагу на це попередження. Скунс – чудовий стрілець і поцілить прямісінько в обличчя.

З вітчизняних тварин подібно до скунса поводиться тхір. Попереджаючи, тварина загинає на спину пухнастий хвіст. А як ти не послухав погрози, на тебе летить з-під хвоста вражаюче неприємна рідина.

Засобів захистити своє життя у тварин так багато, що я просто не спроможна всі перелічити. Та все ж зазначу: це засоби не нападу, а саме захисту. І якщо комусь з вас перепало на горіхи від тварини, то це тільки тому, що ви самі напали і налякали звірят. Тож – не лякайте тварин! І все буде гаразд.

Евріка
слово, яке виражає радість, появу вдалої думки, ідеї.

Екстремізм
схильність до крайніх поглядів і дій.

Листопад усякка

1. Виявляється, австрійська столиця Відень щорічно переміщається на 35 метрів, повертаючись потім на місце. Цей феномен учені пояснюють рухом земної кори. У деякі дні Відень змінює місце розташування на цілих три метри.

2. У Сингапурі, згідно нових правил, що введені поліцією, кожна мавпа повинна мати власний паспорт з фотографією, відбитками пальців та адресою власника. Робиться це для того, щоб протистояти крадіжкам мавп, які стали останнім часом ходовим товаром на міжнародному ринку.

3. Якщо по кімнаті літає міль — не поспішай прикінчити нещасну комашку, це тобі не допоможе. Літати вміють лише самці молі, які не пошкоджують одежі, а підступні самки тихо сидять у шафах, надвір не висовуються і дожовують останній светр.

4. Усім відомо, що в багатьох східних країнах наречений мусив за свою майбутню дружину заплатити калим. Цікаво, що в Туркестані найбільші калими просили за наречену без вищої освіти, оскільки в неї буде менше слів для того, щоб сперечатися з головою родини.

5. "Батьком" світломузики можна вважати російського композитора Олександра Скрябіна, в якого з дитинства музичні тональності викликали кольорові відчуття. Так в нього виникла ідея поєднання кольору і музики. У 1911 році він виступив зі своєю світловою симфонією в Москві. Проте ні цей, ані подальші виступи композитора не були успішними.

6. Виявляється, що дві треті мов, які існують на Землі, (а їх біля 500) не мають власної писемності.

7. Одні з найунікальніших птахів нашої планети — рожеві голуби. В зоопарках їх нараховується понад сотню, а на волі — лише декілька десятків, і живуть рожеві голуби тільки на острові Маврикій, у лісах біля річки Чорна.

8. ДМИТРО — так називали у Стародавній Греції хлопчаків, які "належали богині Деметрі" (буквальний переклад). А сама Деметра була богинею родючості та землеробства. Проте сьогодні Дмитриками звуть не тільки передовиків сільського господарства, але й цілком міських пацанів.

9. Єдиний радіотелеграфний сигнал катастрофи SOS було прийнято на другій радіотелеграфній конференції у 1906 році. Кожна з конкуруючих компаній пропонувала свій варіант. Після довгого обговорення прийняли варіант SOS, оскільки азбукою Морзе він передається, як комбінація з трьох крапок, трьох тире і знову трьох крапок (... - - - ...) , і його неможливо сплутати з яким-небудь іншим сигналом. А всілякі розшифровки англійською, типу "Рятуйте наші душі" — вигадка прихильників морської романтики.

10. У 1797 році англійський уряд Уільяма Пітта молодшого впровадив податок на кишенькові годинники у розмірі 5 шилінгів на рік за звичайний і 10 — за золотий (не дарма кажуть, що час — це гроші).

11. АНАСТАСІЯ, НАСТЯ. Грецьке слово "anastasis" означало "воскресіння, відродження". Тобто така дівчинка, яку хоч "фантою" напувай — а нічого з нею не станеться, воскресне. Не випадково це ім'я має безліч ласкавих варіантів: Настася, Насточка, Настуня, Настунечка, Настуся, Ната, Наця, Стася, Стасуня, Туся, Ася — обирай до смаку!

12. ЗИНОВІЙ, ЗІНЬКО. Стародавні греки вважали, що всі хлопці з таким ім'ям будуть схожі на головного їхнього бога — Зевса. Тобто виростуть обов'язково бородатими, кудлатими і матимуть змогу керувати блискавками. Останню якість у сучасних Зіньків можна перевірити, коли сірники закінчуються.

13. Якщо від кави або чаю на чашках лишається коричневий наліт, треба протерти їх вологою кухонною сіллю та сполоснути.

14. Група американських учених розробила засіб, який, на їхню думку, вирішить проблему перенаселення Землі. Цей засіб — зменшення розмірів людей — нас з вами! Вони можуть виготовити новий вірус, який, коли його випустити у повітря чи воду, за досить короткий час призведе до зменшення людського зросту. 70 — 80-сантиметрові чоловічки стануть нормою, а метрові будуть грати у баскетбол на чемпіонаті світу.

ВСЯЧИНА!

15. У 1560 році англійська королева Єлизавета впровадила посаду "королівський відкоркувач пляшок". Цей урядовець зовсім не був головним алкоголіком країни. Він повинен був відкорковувати пляшки з листами, які знайшли у морі.

16. ЄВДОКІЯ, ДОКІЯ, ЯВДОХА. Це теж давньогрецьке ім'я, яке можна перекласти як "благовоління, добра слава". І мушу зазначити, що всі без винятку сучасні Дуні ретельно дбають про свою добру славу.

17. Цікаво знати історію походження назв синтетичних тканин. Над виготовленням нейлону, наприклад, одночасно працювали вчені в Нью-Йорку та Лондоні. З комбінації перших літер назв міст і вийшла назва.

18. На невеличкому індонезійському острівці Бабар місцеві жителі не визнають поштових марок. Замість них вони наклеюють на конверти різнокольорове пір'я птахів. Як не дивно, листи з такими марками без проблем доходять до адресатів.

19. Мити м'ясорубку буде легше, якщо після м'яса пропустити через неї почищену картоплю або шматок черствого білого хліба.

20. ВАЛЕРІЙ. Давньоримське родове ім'я, котре означає "бадьорий, міцний". У більшості випадків це підтверджується і сьогодні — від олімпійця Валерія Борзова до естрадних зірок на ім'я Валерій: Леонтьєв або Меладзе.

21. Міністерство сільського господарства Японії розробило дослідницьку програму з вирощування... їстивних квітів. Дуже подобається японцям салат з хризантем: вони їх кип'ятять, додають оцет, посипають цукром — і страва готова!

22. Всі ми звикли, що гриби — це спокійна і тиха група живих організмів. Але це не завжди так. Є гриби, які самі нападають на комах, пожираючи їх. Деякі з них мають спеціальний клей, до якого приклеюються їхні жертви, а деякі, не чекаючи, поки комахи на них сядуть, починають обстрілювати їх спорами. Дальність пострілів сягає чотирьох метрів.

23. Хто сьогодні замислюється, скільки коліс повинен мати віз: три чи чотири? А ось французи у період з 1828 до 1855 надавали перевагу триколісним екіпажам, оскільки податок брали лише з чотириколісних. (А за двоколісні, певне, ще й премію виплачували.)

24. Якщо на кухні з'явився неприємний запах, налий у пательню трошки столового оцту і тримай на вогні, поки не випарується.

25. Місіс Трімбол, викладачка астрономії Мерилендського університету, підрахувала, що протягом останніх років обсяг наукових статей катастрофічно зріс: з хімії — на 93 відсотки, з астрономії — на 82, з математики — на 77. Це пояснюється тим, що довгі статті писати легше, ніж короткі; а також тим, що сучасні вчені гірше знають рідну мову, і тому їм потрібно більше слів.

26. Виявляється, що найближчий друг та однодумець Петра І Олександр Меньшиков був особисто знайомий з Ісааком Ньютоном, і за сприянням Ньютона був прийнятий у почесні члени Лондонського королівського наукового товариства.

27. ПИЛИП, ФІЛІПП. Так у Стародавньому Римі називали тих, "хто любить коней". Нічого не маю проти, але все ж цікаво: звідки батьки могли знати, що володар цього імені полюбить саме коней, а не дельфінів чи, приміром, Аллу Пугачову?..

28. Найбільше землетрусів відбувається в Японії та Чилі — приблизно тисяча на рік. А 1930 рік в Японії став рекордним. Тоді було зареєстровано 4745 землетрусів, тобто біля 13 на день.

29. Найненадійнішим сім'янином у світі вважається американець Глен Вульф. Він вступав у 26 шлюбів та 26 разів розлучався. Цей вічний наречений протягом життя виплатив понад 7 мільйонів доларів у якості аліментів на багаточисленних дітей.

30. У блакитного кита серце важить понад 698 кілограмів. (Саме тому кити все сприймають дуже близько до серця).

СКАРБ ХОВАЄТЬСЯ В ПІСКУ

Нещодавно я прочитала в англійській пресі повідомлення про те, що геолог Еванс зробив декілька свердловин у низині річки Нен. І з однієї із свердловин, з глибини близько 40 футів витяг шматочки заліза, залишки кольорової емалі, срібні нитки і навіть дещицю золота. Оці незначні, на перший погляд, подробиці наштовхнули мене на запитання: "А чи не пройшло свердло Еванса крізь одну з великих, закутих у смуги заліза, старовинних скринь з легендарними скарбами, які шукають понад сім з половиною віків?.."

Втім, для початку я мушу разом з вами зануритись у минуле...

КОРОЛЬ-ЖЕБРАК

Уявіть собі похмурий жовтневий вечір в Англії. Надворі ще мряка, але на заході крізь свинцеві хмари пробивається вечірнє сонце...

Однак короля Іоанна не цікавили фарби природи. Він стояв біля вікна і напружено вдивлявся в інший бік, звідки насувалася ніч. Прочинилися двері. Зайшов граф Уільям Пемброк.

— Є новини? — спитав король.

— Ні, володарю. Дивно, що вони так затримуються. Адже вони мусили прибути до Уісбеча одночасно з нами.

— А чи не міг спокуситися моїм золотом хтось з ворогів?

— Ні, володарю. Валка добре охороняється. Втім... Дивіться, хтось їде!

Справді, з боку Уоша з'явився вершник. Він зістрибнув з коня і вбіг до будинку. Низько вклонившись королю, вершник промовив:

— Валки з казною ніде не знайшли, володарю. Ми обшукали всі шляхи до самого Кінгс-Лінна. Жодних слідів. Нічого...

— Нічого...— мимоволі промовив король.

— Дивно, адже на шляху мусив залишитися слід. То ж не якась собі фура їхала, а ціла валка!

— Селяни кажуть, ваша високість, що був сильний приплив. Можливо, він змив сліди...

Останні слова, нарешті, дійшли до свідомості короля. Його обличчя зблідло:

— О горе! Моя казна, мої скарби — все взяло море! Я — король-жебрак!..

БЕЗТАЛАННИЙ КОРОЛЬ

Валка, якою перевозилася вся казна короля Іоанна Безземельного, справді зникла без сліду. Це не якась там монетка, що випала крізь дірку в кишені, і навіть не гаманець — ціла валка! Разом з кіньми, фурами, візниками й охороною — не кажучи вже про самі скарби! Королю відверто не пощастило.

Втім, якийсь злий рок з дитинства переслідував Іоанна. Ще коли його батько, Генріх II Плантегенет, розподіляв між синами свої володіння, найменшому Іоанну не перепало нічого. З того часу і почепилося до нього прикре прізвисько "Безземельний". Після смерті батька англійський трон перейшов до старшого брата Іоанна — Річарда Левине Серце. Невгамовний Річард за 10 років свого правління на батьківщині перебував усього декілька місяців — решту часу він провів у хрестових походах та в полоні німецького імператора. Іоан виконував обов'язки короля, хоча насправді за короля його ніхто не сприймав. А це страшенно дратувало Іоанна. Він навіть спробував підняти заколот проти законного короля, якого в Англії ніхто не бачить. Проте нічого з цього не вийшло, а Річард, повернувшись до Англії, ледь не піддав брата тортурам.

Влітку 1199 року Річард Левине Серце помер, не залишивши нащадка. Іоанна коронували на трон. Хоча сучасники не надто люб'язно писали про нового короля: "Він був чуттєвий, лінивий і хітливий. Він не мав творчої енергії Генріха II, ні блискучих якостей Річарда — він був примхливий і жорстокий. Це була погана людина, яка стала поганим королем". Напевне, ці слова мають підстави: жодна справа Іоанна Безземельного не мала позитивного для країни наслідку. Розпо-

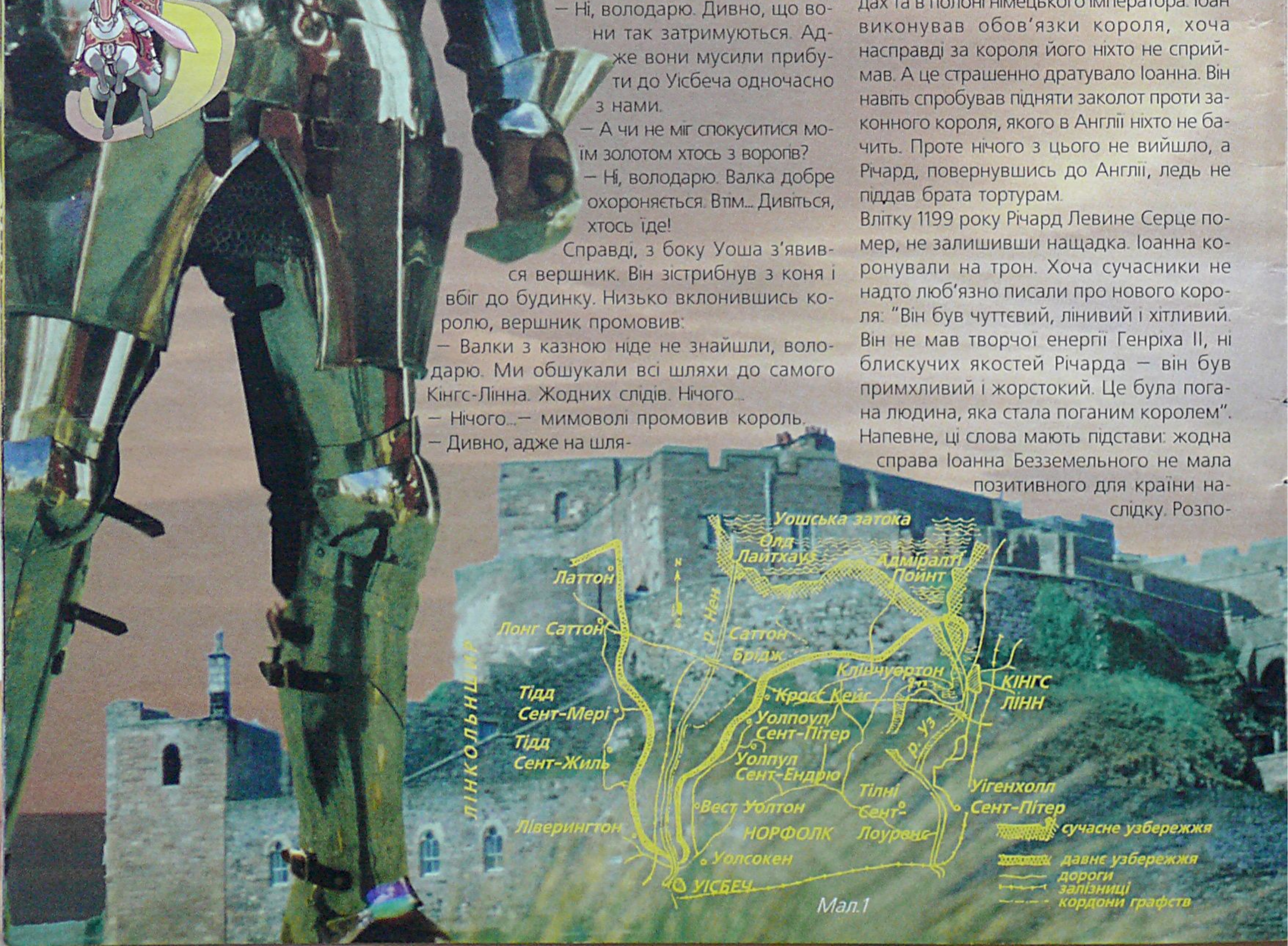

Мал.1

чавши війну з Францією, він не тільки нічого не досяг, але й змушений був віддати всі володіння Англії на континенті — і Нормандію, і Анжу, і Мен. Тоді Іоанн Безземельний вирішив розв'язати внутрішні проблеми, але й тут наразився на невдачі. Приміром, папа Іннокентій III відлучив короля від церкви і заходився готувати проти нього хрестовий похід. Довелося Іоаннові сплачувати папі щорічну данину — 1000 марок сріблом. А тут іще й на півночі країни барони підняли заколот, вимагаючи прийняття конституції. У травні 1215 року дві тисячі лицарів у супроводі піших та кінних воїнів вирушили на Лондон. Цей похід завершився тим, що король змушений був підписати знамениту Велику Хартію англійських вільностей.

Проте підступний король, скориставшись незгодою між баронами, невдовзі оволодів центром країни і відмінив Велику Хартію, застосувавши химерний принцип: "Моє слово, хочу — даю, хочу — назад беру!"

Перелякані феодали звернулися по допомогу до французів. Ті без перешкод висадилися в Англії влітку 1216 року. Король залишив трон і столицю і подався на північ країни. Слідом за ним вирушила і валка з казною. Отут і сталася та сама подія, про яку я розповіла спочатку. Іоанн так і не дочекався валки в Уісбечі, а ретельні пошуки нічого не дали. Скарби зникли без сліду! Король не витримав такого удару і за кілька днів помер, залишивши нащадкам одну з найпекучіших таємниць історії. Чи "проковтнув" валку приплив? Чи, може, її перехопили заколотники-барони? Де знаходяться скарби?..

ДЕ ЗНАХОДЯТЬСЯ СКАРБИ?

Спливло майже сім століть. І от 1906 року в Лондоні відбулося засідання Товариства любителів давнини, на якому виступив містер Сент-Джон Хоуп. Цей виступ справив на публіку неабияке враження, оскільки Хоуп розповідав не про якісь там старовинні глечики та уламки давнини, а про скарби, втрачені 1216 року королем Іоанном.

— Леді та джентльмени! — почав містер Хоуп. — Завдяки ретельному дослідженню історичних документів мені пощастило довести, що валку з казною Іоанна Безземельного насправді, як стверджують народні легенди, було накрито величезною хвилею припливу 11 жовтня 1216 року під час переправи через гирло річки Уеллстрім. Ви, безперечно, знаєте, що тепер ця річка носить назву Нен.

Тут містер Хоуп підійшов до карти *(мал. 1)*:

— Ось це місце. Валка рухалася по старовинному насипному шляху, який проходив через гирло і в подальшому був занесений піском...

І тоді таємницею скарбів невдахи-короля зацікавились геофізики. Вони вирішили застосувати для пошуків метод електророзвідки, завдяки якому вже відшукали не одне родовище корисних копалин.

Саме цей метод електророзвідки і застосував відомий англійський геофізик Тегг для пошуків шляху, яким пересувалася нещаслива валка з королівськими скарбами.

Насипний шлях, майже дамба з утрамбованої глини, колись височів над навколишньою місцевістю. За сім наступних віків шлях цілком було засипано піском. Однак пісок має електричний опір набагато вищий, ніж глина. За цією різницею і можна знайти старий, усіма забутий шлях під шаром піску!

Отак думав учений. І не помилився! Праці він доклав дуже багато: співробітники його експедиції зробили понад тисячу замірів у районі Уошської затоки. З часом земля тут піднялася, і берег моря відсунувся далеко на північ. Вода тепер не заливає гирло річки Нен, і з одного її берега на інший можна перебратися доволі легко. Та не так просто вбивати електроди, простягати кілометри дротів на площі 2 квадратні милі! І все ж учені зробили це. І склали карту вимірів. І таки знайшли той старий шлях, який засипало піском, на глибині 40 футів!

Вчені-геофізики свою роботу виконали. Та питання про те, де саме знаходиться скарб короля Іоанна, так і не вирішилось. Потрібна була праця і натхнення професійних шукачів скарбів. А от вони не поспішали на пошук, ні. Запитуєте, чому? Та тому, що довелося б виконати величезні земляні роботи — і при цьому нічого не отримати у нагороду. Бо на той час стало відомо, що всю казну Іоанна Безземельного, якщо її знайдуть, доведеться віддати його далекій спадкоємиці — королеві Англії. Шукай дурних!..

От чому ті свердловини, що їх зробив геолог Еванс на місці колишнього шляху королівської валки, так схвилювали мене. Невже він-таки знайшов скарб? Саме тому я і збираюся швидше поїхати до Англії і пересвідчитися в цьому на власні очі!

НЕ ВТРАЧАЙМО НАДІЇ!

— Пані Ганю,— дещо розчаровано втрутився Пундик,— а чому ви все розповідаєте про загублені скарби? Якщо ніхто нічого досі так і не знайшов, то чи варто взагалі такими дурницями цікавитись?

Пані Ганя навіть образилась:

— Невже тобі не цікаво хоча б просто зануритись в історію? Скільки там пригод було, скільки таємниць ховають віки від нас!

— Ну,— покрутив носом Пундик, — таємниці та пригоди, це, звісно, досить цікаво. Але хотілося б і грошиків заробити. А так всі чогось копають, шукають — а зась!

— А от і не зась! — почервоніла вчителька. — Якщо хочеш знати, то в самій лише Англії було знайдено стільки стародавніх скарбів, що всіх і не перелічиш.

Приміром, 1841 року в графстві Ланкастершир, на березі річки Ріблл, було знайдено бочку. А в ній — 8000 срібних монет часів Альфреда Великого, безліч срібних прикрас. Наступного року в Шотландії відкопали скарб золотих речей. Вага браслетів, ланцюгів, намист і каблучок сягала майже 20 кілограмів. 1854 року в лісі поблизу міста Клосебурна знайшли скарб: 19 тисяч срібних монет карбування Едуарда I та Роберта Шотландського.

Тож не варто втрачати надію: якщо хтось колись щось заховав, інші неодмінно знайдуть! Хай не зразу, хай через віки — але обов'язково!

Історія моди

Білий колір перукам надавали за допомогою крохмалю та рисового борошна

Деколи розташування "мушок" було невипадковим і щось означало. Існувала ціла "мова мушок"

Краватка

Вузькі рукави

Перуки, пудра і "мушки"
Заможні чоловіки та жінки середини 18-го сторіччя носили високі, білі, напудрені перуки, які вперше було введено приблизно 1710 року. Дуже модним серед жінок і чоловіків вважався абсолютно білий колір обличчя, з яким гарно контрастувала червона фарба на щоках та губах. Також було дуже стильно приклеювати на обличчя різноманітні чорні родимки — "мушки". Їх робили у вигляді сонечка, місяця, зірочок, сердечок і т.п. Оскільки вважали, що регулярно митися — нездорово і навіть шкідливо, "мушки" та товстелезний шар макіяжу допомагали заховати бруд та вугрі, що утворювались від недотримання елементарних правил гігієни, яка тоді була не в моді. Неприємний запах, що виникав з тієї ж причини, знищували за допомогою багатьох літрів різноманітних парфумів.

Джентльмен "макароні"
Перед тобою чоловічий костюм середини 18-го сторіччя, що був притаманний групі англійських "модників", яких називали "макароні". Вони вирізнялися, насамперед, гігантськими пряжками на туфлях та ненормально великими гудзиками.

Пряжки
До 1720 року пряжки на взутті були, як правило, невеликих розмірів, овальної чи прямокутної форми. З часом пряжки ставали все більшими та екстравагантнішими. Багаті люди, що з'являлись при королівському дворі, мали срібні пряжки з діамантами. Прості люди носили пряжки з простіших матеріалів — сталі, цинку або міді.

Французька мода
У Франції дуже модною була куполовидна сукня та великий капелюшок, що прикріплювався до волосся під неймовірним кутом.

Віяло зроблене з "курчачої шкіри" — так називається дуже тонка шкіра кози

Палички з різної слонової кістки

Шкіряне віяло
Саме в цей час мода на віяла набула найбільшого розповсюдження в Європі. Художники отримували замовлення розмальовувати шкіряні чи шовкові віяла сценами з життя. Деякі віяла були прикрашені дорогоцінним камінням.

Чоловіча шовкова панчоха

Шовкові ноги
Ще з 17 сторіччя залишилася мода на яскраві панчохи. Найкращі з них були шовкові та дуже прикрашені. Справжні витвори мистецтва.

Люди чи коні?
Найкращі перуки були зроблені з людського волосся. Проте вони були надто дорогі, і тому великою популярністю користувалися перуки з кінського волосся (крім помірнішої ціни, вони ще не розкручувалися під дощем).

Маленькі дорослі
Спеціального одягу для дітей у ті часи не робили: дитяче вбрання було лише зменшеною копією того, що носили батьки. Це добре видно на картині Уїльяма Хогарта (1742 р.).

Складний гребінець 18 сторіччя

Дерев'яні бігуді

Сумочка для перуки
Часто "хвіст" перуки, що звішувався назад по спині, поміщали у спеціальну сумочку, шнурівки якої зав'язували бантом на шиї.

На дамі і перука горить
Модні жіночі зачіски та перуки були такими височенними, що їх дуже легко можна було підпалити на свічках канделябрів.

Парадний френч
Королівські двори завжди вирізнялися розкішшю та лиском. 18 сторіччя не було виключенням. Цей парадний чоловічий френч спеціально зроблений для появи при дворі і гарно розшитий золотими квітами.

Жилет — найкраще для чоловіків
Гарним прикладом величезної майстерності художників швацької справи 18 сторіччя є чоловічі жилетки. Хоча дуже часто таку красу створювали не професіонали, а дами, для яких вишивка була улюбленим хобі: і є чим вдома зайнятись, і чоловік красивий.

А це фрагмент іншого темно-синього парадного вбрання з вишивкою, характерною для 18 сторіччя.

Реактивний літак

◀ **1.** Просунь нитку через соломинку. Нитка повинна легко пересуватися в соломинці.

3. За допомогою насоса наповни кульку повітрям. Міцно стискаючи кінчик кульки, приклей її до соломинки скотчем. ▼

Тримай кінчик міцно, щоб повітря не виходило з кульки.

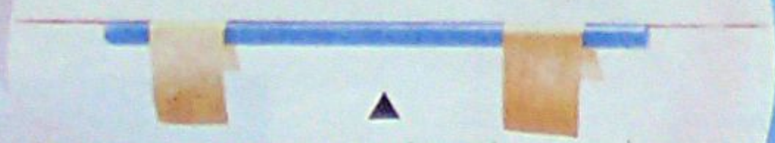

▲ **2.** Прикріпи нитку між стінами кімнати. Прикріпи до соломинки два шматочки самоклеючої стрічки. Перевір, чи нитка добре натягнута.

Потужний струмінь повітря, який ітиме з кульки, штовхає її вперед.

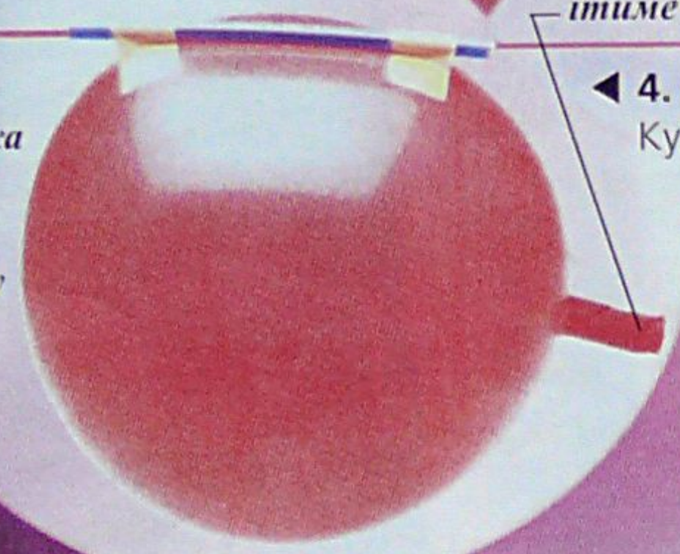

Увага! Ти не маєш насоса для надування кульок? Тоді надуй кульку сам. Але тут потрібні обережність і спритність.

◀ **4.** Відпусти кінчик. Кулька мчатиме по нитці з реактивною швидкістю.

Реактивні літаки долають величезні відстані з вражаючою швидкістю. Обладнані вони реактивними двигунами, які утворюють потужний струмінь повітря. І саме це утримує літак у піднебессі. Завдяки маленькій гумовій кульці, яка швидко перелетить через кімнату, зрозумієш, на якій засаді працюють реактивні двигуни.

Груба нитка

Гумова кулька

Самоклеюча стрічка (скотч)

Соломинка для напоїв

Насос

Лабораторія професора Крапки

Простий термометр

Прозора пластикова соломинка для напоїв

Картон

Ножиці

Пластилін

Холодна вода

Харчовий барвник

Кольорові фломастери

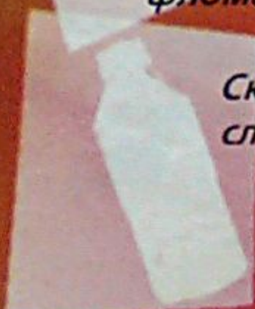

Скляний слоїк

1. Заповни на три чверті слоїк холодною водою і додай кілька крапель барвника. ▶

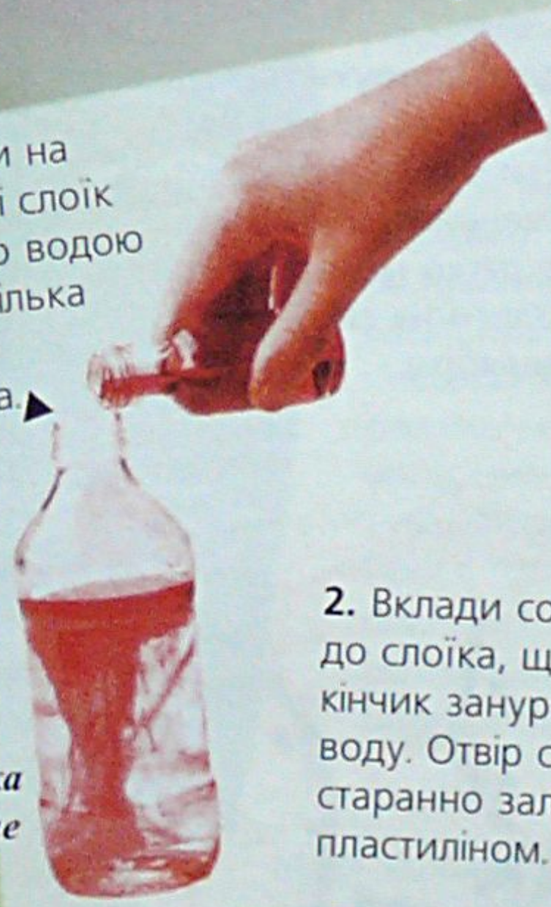

Корок з пластиліну повинен щільно закривати слоїк.

2. Вклади соломинку до слоїка, щоб кінчик занурився у воду. Отвір слоїка старанно заліпи пластиліном. ▶

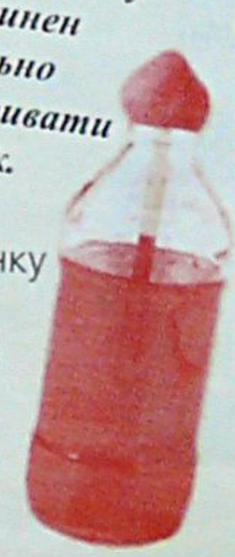

3. Обережно подмухай у соломинку. Рівень води в соломинці піднімається. Перестань дмухати тоді, коли вода заповнить соломинку наполовину. ▶

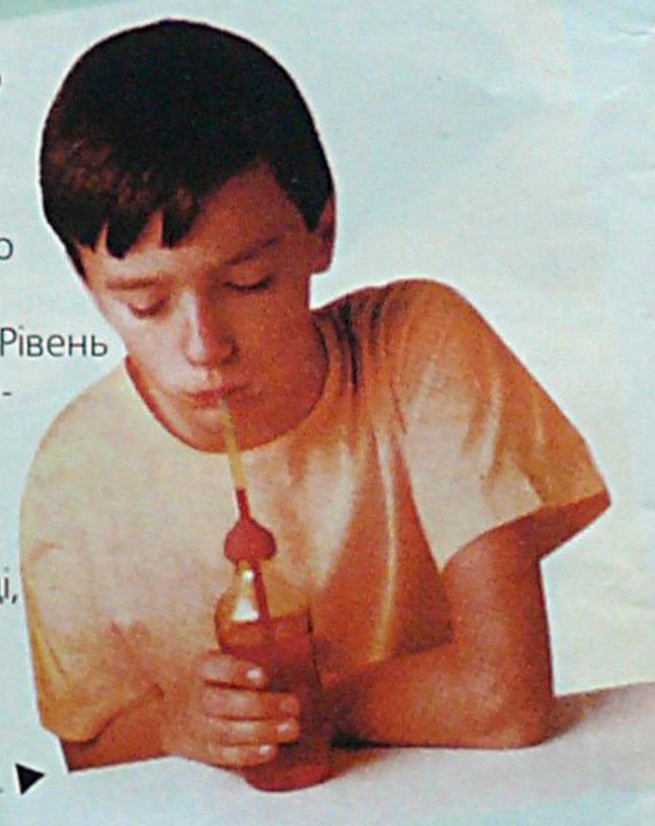

Чорна рисочка відповідатиме нормальній температурі.

4. Надріж картон у чотирьох місцях і настроми його на соломинку, як на знімку. Чорним фломастером познач рівень води. ▶

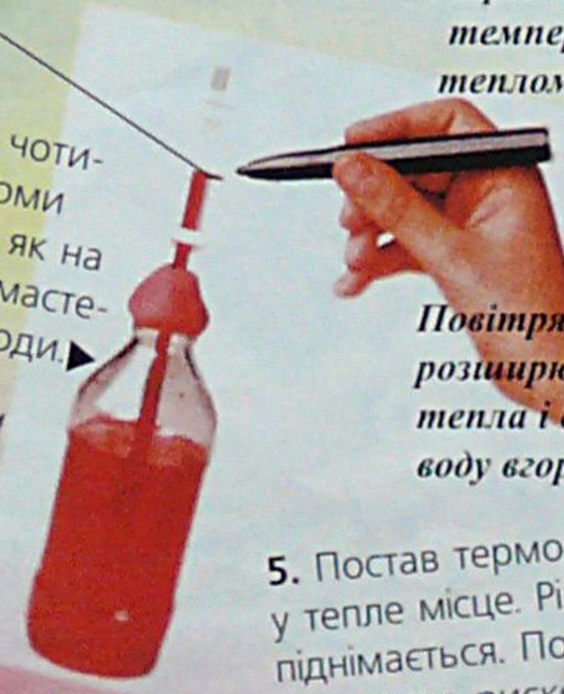

Червона риска вказує високу температуру, яка є в теплому місці.

Синя риска показує низьку температуру, яка панує в холодному місці.

Повітря у слоїку розширюється від тепла і виштовхує воду вгору.

Охолоджене повітря в слоїку швидко зменшується, "всмоктуючи" воду в нижню частину соломинки.

◀ **6.** Помісти саморобний термометр до холодильника. Рівень води в соломинці впаде. Познач його голубим фломастером.

Своєрідним серцем термометра є скляна трубка, наповнена кольоровим розчином. Рівень рідини, замкненої у трубці, то піднімається, то спадає. На трубці зазначено шкалу, поділену на градуси. Рівень кольорової рідини показує температуру.

5. Постав термометр у тепле місце. Рівень води піднімається. Познач його червоною рискою. ▶

Як працюють речі

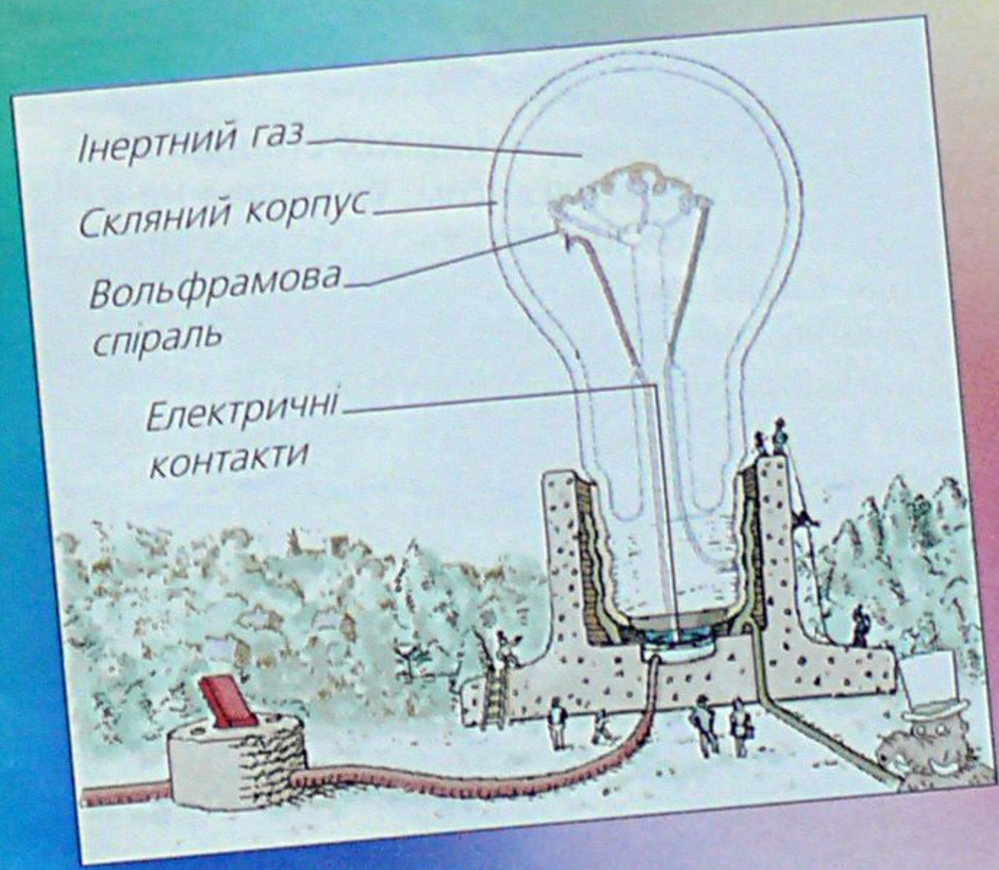

Електрична лампочка

Хто винайшов лампочку? Суперечка щодо цього питання триває й досі. Справа у тому, що англійський винахідник Джозеф Свон та американець Томас Едісон винайшли лампочку приблизно в один час. Вони довго сперечалися, але так і не вирішили, хто з них є "батьком" лампочки. У лампочці знаходиться дуже закручена спіраль з вольфраму. Цей метал має дуже великий опір і плавиться лише при температурі 2500 градусів за Цельсієм. Коли струм проходить по вольфрамовій нитці, вона розжарюється до білого — саме це створює світло. Лампочка також наповнена інертним газом — аргоном, який не дозволяє гарячій нитці взаємодіяти з киснем — тобто загорітися.

Термос

Джеймс Дюар, шотландський вчений, все своє життя цікавився, як з різноманітних газів можна отримати рідину. Наприклад, дуже полюбляв він охолоджувати кисень до рідкого стану. І саме для того, щоб зберігати цей рідкий кисень, винайшов Джеймс Дюар спеціальний контейнер, який зараз всі знають як термос. У корпусі термоса знаходиться ємкість із подвійними стінками, що зроблені з посрібленого скла. Між стінками — вакуум, що ідеально ізолює рідину, що в термосі, від зовнішнього холоду і тепла. Це відбувається тому, що скляні посріблені стінки чудово відбивають інфрачервоні промені, не даючи теплу проникнути ззовні чи зсередини, а у вакуумі дуже мало молекул, і тепло не може передаватись від однієї молекули до іншої. Саме тому чай у термосі буде гарячим, а сік чи компот — прохолодним.

Імператор Костянтин I (280-337)

Римський імператор Костянтин Великий зробив християнство головною релігією після того, як багато років християн переслідували. Після смерті батька, у 312 році, Костянтин переміг свого головного суперника — Максентія, а свою перемогу присвятив християнському богу. У 324 році він проголосив себе імператором і у 330 р. заснував на Чорному морі нову столицю Римської імперії — місто Константинополь.

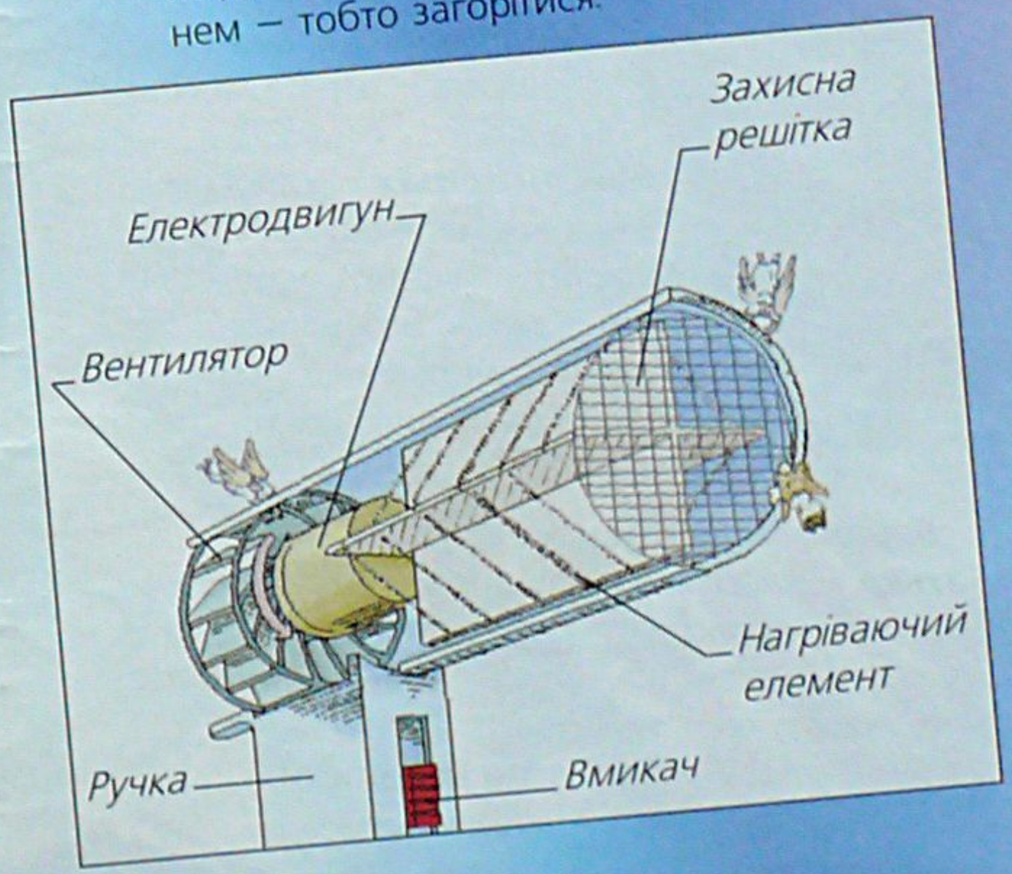

Фен

Найперші фени працювали за допомогою газу. Фени із використанням електричних вентиляторів були введені близько 1900 року. У 1903 році винахідник Халівел зробив великий куполоподібний фен, а перший переносний фен з'явився у 1905 році. Коли фен вмикається, електродвигун починає дуже швидко обертати вентилятор, забезпечуючи сильний і безперервний потік повітря, який проходить через нагріваючий елемент — дуже закручену спіраль з тонкого дроту, який нагрівається, коли через нього проходить струм. Таким чином повітря нагрівається від спіралі і чудово висушує волосся.

Електрогітара

Жив собі у Швейцарії чоловік на ім'я Адольф Рікенбакер. Жив собі, жив, а потім переїхав до Америки, в Лос-Анжелес. І саме у Лос-Анжелесі придумав Адольф Рікенбакер "пательню" — так люди називали першу у світі електричну гітару. З'явилася вона у 1932 році.

На електричній гітарі використовуються металеві струни, оскільки магніти, що розташовані на звукознімачах, повинні створювати струм у струні, коли вона вібрує. Рухаючись, струна створює швидкозмінний струм у спіралі звукознімача. За допомогою підсилювача цей струм перетворюється на звук.

Камуфляж

спосіб маскувального фарбування, при якому предмети, що маскуються (напр., танки, гармати, будинки), фарбують плямами, смугами тощо, викривляючи їхні обриси.

Катамаран

судно, що складається з двох корпусів, з'єднаних між собою.

Конкістадор

учасник загарбницьких військових походів Іспанії в Центральну та Південну Америку, під час яких безжалісно грабувалось та знищувалось місцеве населення.

Тлумачення сновидінь Міс Хассе

Міс Хассе... Так звали відому наприкінці XIX століття віщунку. Зараз її назвали б екстрасенсом. Та справа не в назві. У той час ніхто краще від Міс Хассе не розгадував значення снів. Славилася вона і як спеціалістка по розгадуванню думок. Звичайно, багато чого змінилося з тих пір. І сни у нас інші — сучасні. Тому ми вибрали із сонника-книжки з пояснення сновидінь, складеної Міс Хассе, тільки властиві всім.

УВІ СНІ І НАЯВУ

Сновидіння на світанку мають незрівнянно більше значення, ніж на початку ночі. Найважливішими сновидіннями тижня вважаються сни в ніч на суботу. Сновидіння, один раз побачене, не завжди справджується, і тому велике значення потрібно надавати тільки тим снам, котрі повторюються до трьох разів.

А ось як залежить здійснення снів від чисел місяця:

1-е. Сни цього дня здійснюються достеменно і передвіщають добре.
2-е. Сни пусті і нічого не значать.
3-е. Сни швидко забуваються.
4-е. Сни забуваються не швидко.
5-е. Сни гарного значення.
6-е. Сни збуваються, але не швидко.
7-е. Сни щасливі, але не варто про них нікому розповідати.
8-е. Сни ведуть до здійснення бажань.
9-е. Сни забуваються і обіцяють успіх.
10-е. Сни швидко забуваються, але ведуть до неприємностей.
11-е. Сни збуваються протягом одинадцяти днів і ведуть до радості.
12-е. Сни швидко і благополучно збуваються.
13-е. Сни ведуть до неприємностей.
14-е. Сни невдалі.
15-е. Сни збуваються швидко і дуже щасливо.
16-е. Сни не збуваються і ніякого значення не мають.
17-е. Сни обіцяють успіх і здійснюються протягом двадцяти днів.
18-е. Сни ведуть до прибутків і обнов.
19-е. Сни ведуть до сімейних неприємностей.
20-е. Сни швидко забуваються.
21-е. Сни не швидко забуваються, але ведуть до багатства.
22-е. Сни попереджають про неприємність.
23-е. Сни швидко збуваються.
24-е. Сни радісні і швидко здійснюються.
25-е. Сни брехні і обману.
26-е. Сни задоволення й утіхи.
27-е. Сни безглузді, безбарвні і ніякого значення не мають.
28-е. Сни обіцяють деякі труднощі і збуваються протягом тридцяти днів.
29-е. Сни не здійснюються.
30-е. Сни фантастичні і не завжди і не швидко збуваються.
31-е. Сни насолод, збуваються протягом п'ятнадцяти днів.

ТЛУМАЧЕННЯ СНІВ

У сні побачити:

А

Абрикоси — обіцяють неприємності і втрати.
Азбуку — успіх у науці.
Акулу — лютий ворог.
Альбом — радість і веселощі.
Ангела — щастя, радість і душевну рівновагу.
Апельсин — швидке відновлення розладнаного здоров'я.
Аптеку *чи аптекаря — при хворобі* одужання, *при здоров'ї* — хвороба.
Афіші — брехлива звістка.
Аероплан — несподіваний прибуток і зміна становища на краще.

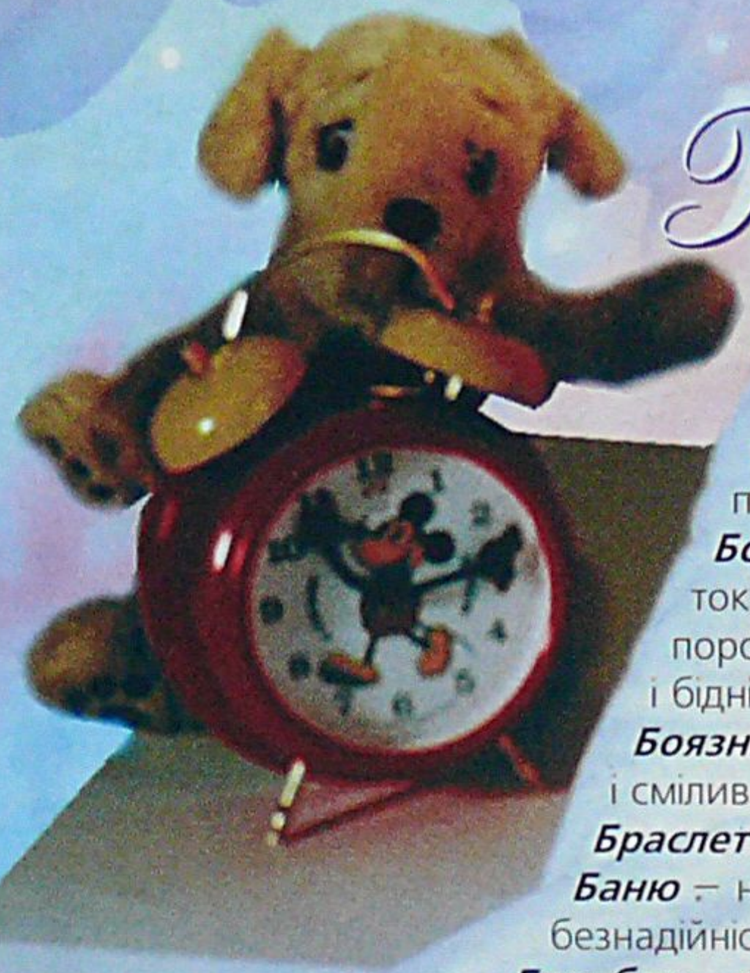

Б

Бджіл — прибуток і багатство.
Болото — втрата і безладдя у справах.
Босому ходити — успіх у справах, прибуток і багатство.
Бочку повну — прибуток та успіх у справах, порожню — втрата, збиток і бідність.
Боязнь, страх — хоробрий і сміливий вчинок.
Браслет — швидке одруження.
Баню — неміч, безсилля, безнадійність і обман.
Барабан — фальшиві чутки, наклеп і плітки.
Барана — нерозумний друг.
Батька — *хворим* — спадщина; *здоровим* — клопоти.
Башту — радісна звістка.
Безодню, *прірву, яр* — небезпека. *Обійти чи уникнути їх* — позбутися небезпеки, благополучне життя.
Берег — досягнення наміченої мети, успіх і радість.
Бійку — незлагода, розлука з друзями і сімейні неприємності.
Битву, бій — порятунок від хвороби, успіх у справах і коханні, перемога над ворогом.
Бити *людину чи тварину* — втрата, хвороба і нудьга.
Бурю — небезпека, випробування і благополучний кінець.
Бігати — втрата і бідність.
Білизну — *вішати* — виграш, одержання спадщини; *складати* —скупість; *купувати* — хвороба; *прати брудну білизну* — хвороба, образа і неприємності.
Блискавку — несподівана радість.
Борг віддавати — одержувати прибуток; *отримувати борг* — збиток і обман.

В

Ванну *– купатися в ній* – успіх у справах і коханні; *порожню* – невдача, хвороба і втрата.

Вбивати *тварину чи комаху* – печаль, каяття.

Вбиратися гарно – бідність.

Велетня – мале, слабе і кволе потомство.

Вал, *насип* – перешкода в справах, труднощі і небезпека; *підніматися на вал* – перемога; *падати з нього* – небезпека, збиток і невдача.

Вартового – небезпека.

Веселощі (велике веселе товариство) – розчарування і смуток.

Весну *спостерігати уві сні і милуватися нею* – повернення, захоплення, успіх у коханні і справах; несподівана подорож.

Варити їжу – творити добру справу.

Відро *порожнє* – невдача, обман, розчарування;
повне – успіх і великий прибуток.

Ведмедя – грубий, злий і страшний ворог.

Верхи їхати – перемога, удача і успіх у подорожі.

Весілля – неприємність, незлагода.

Воду *чисту і прозору* – добра слава, успіх і благополуччя; *каламутну, брудну, темну* – смуток, образа, плітки і збиток у справах.

Вир – тяжка праця, невдача, печаль і тривога.

Вила – тяжка і невигідна праця.

Вибачатися – переміна на гірше, втрата служби.

Виноград – прибуток, удача, радість і здоров'я.

Від'їжджати – переміна становища.

Віз *навантажений, важкий* – тяжка праця і турботи; *легкий і швидко рухається* – вдача у справах і швидке збагачення.

Взуття – подорож; елегантне чисте взуття – щаслива дорога; брудне взуття – важка дорога; бути босому чи в подертому взутті – хвороба і бідність.

Вовка – хижий ворог і неприємності, зрада і фальш.

Вмиватися – лицемірити, приховувати свої нечесні вчинки.

Вогонь – марні мрії.

Ворону – сумні новини, туга і хвороба.

Вовну – успіх у справах і міцне здоров'я.

Вокзал – суєта, клопоти, труднощі і невдача.

Віник – зміна на краще і порядок у справах.

Вінок – успіх у справах, слава і почесті.

Вивіску – фальшиві обіцянки.

Втікати – небезпечна подорож.

Вуха – фальшиві чутки.

Вулик – надокучливі знайомі.

Г

Вікно *зачинене* – туга; *відчинене* – нудьга.

Гай – успіх і задоволення.

Газети читати уві сні – погані вісті, фальшиві чутки.

Галку – небезпечний ворог.

Географічну карту – щаслива подорож по чужих країнах.

Гітару – любовна пригода, пов'язана з небезпекою для закоханих.

Галстук – важкий тягар, залежність і труднощі.

Генерала – покірність, відсутність коштів і підкорення.

Годинник *справний* – успіхи в справах, здоров'я; *поламаний* – розбите життя, невдача і печаль.

Гнів – дружба, мир і відданість.

Гніздо – придбання майна, утішне і спокійне життя; *гніздо з мертвими птахами* – втрата майна, розорення і бідність.

Гойдалку – сімейні радості.

Гру *чути на музичних інструментах чи самому грати* – успіх, радість і мирні стосунки з оточуючими.

Голод – банкет, достаток і спокій.

Голуба – мир, любов і блаженство.

Город – здоров'я, успіх, здійснення бажання.

Горобця – успіх у справах.

Голку – виявити у другові ворога і зрадника.

Гру вести в карти *та ін.* – неприємності, втрата і сварка з друзями.

Гори *високі* – важка праця, сумна доля; *досягти вершини* – перемогти перешкоди і бути щасливим.

Гострити – удосконалюватися в знаннях.

Гірчицю *бачити чи їсти* – зрада в коханні та сімейні неприємності.

Голим бачити *себе* – хвороба, *інших* – суперечки і неприємності.

Гнійну купу – виграш чи спадщина, *для хворого* – швидке одужання.

Град – удача, прибуток і великий урожай.

Гребти *веслами* – щаслива і вдала праця; *якщо човен перекинеться* – велика небезпека і хвороба.

Гриби – благополучна пристрасть.

Гостей у своєму домі – заздрість, злоба і ненависть.

Горище – нове заняття.

Граблі – важке і безпросвітне життя.

Грака, *що літає і кричить* – нещастя, втрата, удар чи покійник.

Гусей – сімейне благополуччя; *гелготання і крик гусей* – викриття таємниці, суд і гласна неприємність.

Гуляти полем – звільнитися від залежності і бути задоволеним і щасливим.

Грозу – несподіванка, переляк і благополуччя.

Груші *їсти* – хвороба; *зривати з дерева* – збагачуватися.

Гроші *мідні* – неприємність;
срібні – марні клопоти;
золоті – важливі й вигідні справи;
гроші платити – успіх у справах;
одержувати – збільшення сім'ї.

Горіхи – досягнення багатства через спадщину чи виграш.

Мініатюрний
дуже маленький, витончений.

Місіс
форма звертання до нетитулованої одруженої жінки в англомовних країнах.

Монополія
виключне право виробництва або торгівлі, що належить єдиній особі, підприємству чи державі.

Майоліка
вид кераміки, вироби з кольорової випаленої глини, покриті поливом.

Мазурка
польський народний танець.

Д

Дантиста – неприємність чи зубний біль.
Двері *відчинені* – успіх і гостинний прийом; *зачинені* – розчарування і неприємність.
Дівчину – безсилля, слабість.
Дерева, *що цвітуть* – успіх, радість, благополуччя; *зрубані* – втрата; *з плодами* – прибуток; *голе дерево* – тяжка пристрасть; *вкрите снігом* – сімейні неприємності; *лазити по дереву* – успіх у справах і популярність.
Дах – удача в господарстві.
Діамант – багатство і сімейне благополуччя.
Дощ – успіх у справах, вдалий і великий прибуток.
Доїти корову – переміна на краще, нова вигідна справа.
Дорогу *широку, рівну і красиву* – успіх і слава; *вузьку і брудну* – бідність і важке життя.
Друга – інтимна і приємна бесіда.
Дим – небезпека чи легка хвороба.
Диню – благополуччя і прибуток.
Дітей – радість і прибуток.
Дідуся чи бабусю – спокій і благополуччя.
Дзвін – радісні вісті.
Джерело тихої води – утішне, тихе, сите і радісне у всіх відношеннях життя.
Дзеркало – злі, обманливі і фальшиві друзі.

Ж

Жайворонка – успіх у справах і щастя в грі.
Женитися – *для жонатого* – зрада коханої жінки; *для холостяка* – обман і печаль.
Жито – прибуток і багатство.
Житній хліб – успіх, перемога, прибуток.
Жінку *молоду, красиву* – радість і задоволення; *потворну* – плітки, туга і печаль.
Жолуді – здоров'я, багатство і пошана.
Жука – заборгованість, грошові непорозуміння.
Журавля – збільшення сім'ї.
Журнал читати – збагачуватися новими знаннями.

З

Забивати гвіздки – успіх, удача в справах.
Зайця – благополучний вихід з небезпечного становища.
Заварювати чай – несподівані гості.
Заводити годинник – нудна, одноманітна робота.
Загубити який-небудь предмет – вигідна знахідка.
Залізницю – вигідна подорож.
Залізні інструменти – успіх у справах, досягнення наміченої мети.
Запор *(запори)* – неприємності, перепони і перешкоди.
Заблудитися *в полі чи лісі* – успіх у справах і вірне досягнення мети.
Захід сонця – велика і щаслива зміна.
Закохатися – нове вигідне і приємне знайомство.
Залп з вогнепальної зброї – велика історична подія.
Зброю – недовіра і злоба.
Зірки – радісні вісті.
Землетрус – переїзд у далеку чужу країну.
Замерзати – одержання великої спадщини.
Зачісуватися – сімейний переворот, нове життя.
Землю (*падати з висоти на землю*) – ганьба, приниження і страшна бідність.
Збирати врожай – прибуток, прекрасне здоров'я.
Зерно – удача в справах, успіх у господарстві, великий урожай.
Зливу – небезпека під час купання.
Зорю – перехід до нового, втішного життя.
Звірів – потрапити до поганого кола людей, наражатися на небезпеку.
Золоту рибку – радість, обнова і прибуток.
Знахідка – здійснення надії.

І

Іграшки дитячі – безглузде захоплення непотрібною справою, втрата часу і грошей.
Індика чи індичку – веселощі і велике свято.
Інваліда – спокійна старість.
Ікону – терпіти.

Ї

Їжака – зустріч із старим другом.
Їздити у сні – подорож.
Їсти у сні – труднощі і невдача.

К

Кавун – *чоловікові* – неприємність; *жінці* – вагітність; *дівчині* – швидке одруження.
Калюжу брудну – наклеп і плітки.
Кару – зазнати образи, несправедливість; *бути страченим* – досягти великого щастя.
Канаву – знахідка, коштовності чи скарб.
Капелюха – далека подорож.
Капітана – *для жінки чи дівчини* – чоловіка чи нареченого.
Капусту – сімейні неприємності, хвороба, втрата.
Календар – сплата боргів.
Карикатуру – знущання, глузування, образа.
Картину – лицемірні друзі.
Камінь – труднощі і перепони.
Картоплю *бачити чи їсти* – урожай, прибуток.
Кататися *на ковзанах, санях* – веселі розваги.
Качку – успіх у справах і господарстві.
Кашу – *хворому* – швидке одужання; *здоровому* – легка хвороба.
Кашкета – несподівана зустріч зі старим знайомим.
Кашель – чудове здоров'я.
Каструлі – заплутатися в плітках і брехні.
Квочку з курчатами – радощі сімейні та успіхи дітей.
Клітку *з птахами* – щасливе сімейне життя; *порожню* – розлад у сім'ї.
Квіти – задоволення.
Ключ – вигідна справа; *загубити ключа* – позбавлення волі, майна чи влади; *знайти ключа* – одержання вигод і переваг.

Килим – відпочинок, комфорт й багатство.
Козу – клопоти і невигідна праця.
Колоди – вдача, прибуток і володіння майном.
Кладовище – здоров'я, успіх у справах і довге життя.
Концерт – фальшиві чутки.
Копати яму – важка, чесна, але невигідна праця.
Корабель – щасливий шлюб.
Коштовності – фальш і залежність.
Клятву *виголошувати чи слухати* – здійснювати моральний вчинок.
Книги *купувати, читати чи бачити* – успіх у науці, відкриття, втішне, щасливе, свідоме життя.
Комин – банкротство.
Кота, кішку чи котенят – підлесливі, хитрі і продажні друзі.
Ковбасу *бачити чи їсти* – легка нажива, спадщина, виграш.
Кролика – знахідка, прибуток.
Колодязь – успіх у господарстві і тваринництві.
Комара – пусті розмови.
Комах – турботи і неприємності.
Красти – приниження, бідність і туга.
Кухоль, гаманець, кошик *повні* – прибуток і удача в справах; *порожні* – бідність і нужда.
Компас – чесні друзі і віддані слуги.
Курку – вигоди, прибуток і щастя в грі.
Конверт – радісні вісті.
Кухню – поганий апетит і розлад шлунку.
Коня – успіх і перемога.
Кущ – успіх у справах.
Купатися *в чистій воді* – здоров'я і успіх; *у каламутній* – хвороба і невдача.
Командувати – підкорятися.
Косу заплітати *в себе чи інших* – любовні захоплення і радість.
Крота – прибуток, багатство, успіх у мистецтві.
Корів *жирних* – багатство, *худих* – бідність, нужда.
Конвалії – простуда, легка хвороба.

Лабораторію – серйозна і успішна праця в науках.
Лаву *бачити чи сидіти на ній* – вигідне положення в суспільстві.
Лампу, *що горить* – успіх у справах; *що не горить* – труднощі, бідність.
Лазити на дерево – підвищитися в справах чи на службі.
Ластівку – радісні вісті.
Ланцюг – щасливе і вільне життя.
Лева – підвищення по службі, пошана і висока нагорода.
Лід – збиток, втрата і невдача.
Ліки – неприємна справа.
Літати – здійснення надії, успіх у справах і коханні.
Летючу мишу *(кажана)* – безсоння, тривога, клопоти.
Лікарню – здоров'я, щастя, прибуток, успіх.
Лікаря – бути веселим, весілля, бал чи театр.
Ліхтар – вдале досягнення наміченої мети.
Листя *свіже* – радість і успіх; *зів'яле* – хвороба, втрата.
Ламати *речі чи предмети* – невдача у справах і неприємності.
Ловити рибу – пусте і невигідне заняття.
Луги – *зелені і пишні* – успіх у справах і багатство; *спалені сонцем* – бідність і тяжка хвороба.
Ложку – хвороба шлунку.
Лопату *бачити, купувати чи копати нею* – втрата, удар і нещастя.
Ліс *зелений* – здоров'я, успіх у справах і багатство; *заблудитися в ліс* – хвороба.
Лоша – звільнення, незалежність і щастя.
Лижі – весела подорож.
Лисого – туга і апатія.
Листа *одержати* – звістка, *відправити* – зустріч з другом.
Ляльку – марна праця.

Майно *придбати* – втрата власності, *продавати* – нова покупка.
Майстерні з виробами – успіх і достаток.
Макарони *бачити чи їсти* – успіх у справах.
Малювати – важка розмова.
Матерію *у великій кількості (шовк, сукно і т.п.)* – велика і вигідна подорож.
Мавпу – безсилий ворог.
Мак *бачити чи їсти* – душевна туга, легке божевілля.
Мотузку – плутанина у справах, заборгованість і невдача.
Мереживо – любовне побачення.
Місяць – любовне захоплення.
Моркву – прибуток, удача і успіх у всіх справах.
Молоток – праця і успіх у справах.
Міст – важка подорож, перепони і труднощі.
Морозиво – любовне захоплення, що швидко минеться, чи зубний біль.
Музичні інструменти – майно, що не приносить прибутку.
Мурашки – успіх і сімейні радощі.
Мухи – набридливі друзі.
Милиці – тяжка і далека подорож.
Мило – оновлення, прагнення до кращого, успіх у справах.
Митися – обновки і зміна положення на краще.
Мишу – прихований ворог.
М'ясо *бачити чи їсти варене* – благополуччя; *сире* – хвороба і смуток.
М'ячик – зустріч з другом дитинства.
Мішок *повний* – достаток і нажива; *порожній* – марна і невигідна праця.
Маяк – загрожує небезпека.
Медаль – погана слава, ганьба.
Марширувати – праця, клопоти, турботи і покірність.
Млин – урожай, прибуток у справах.
Меблі *нові, чисті* – благополуччя і мирне життя; *старі, брудні і поламані* – хвороба, туга і печаль.
Молитву – прохання про послугу з відмовою.
Мерзнути – збагачуватися.
Молоко бачити, доїти чи пити – здоров'я і благополуччя.
Мітлу – сварка, плітки і печаль.
Меч – небезпека і успішний самозахист.
Нагороду – розчарування.

Нарив на тілі – несподіваний прибуток.
Наносити побої – поганий вчинок, розкаяння і душевна туга.
Натовп – бурхливі збори.
Небо *чисте, ясне* – радість, спокій і насолода; *хмарне* – туга, печаль і невдача.
Немовля *здорове* – радість і щастя у коханні; *хворе* – зрада і сімейні неприємності.
Нещастя *і взагалі сумну подію* – тлумачити завжди навпаки.
Ніж – сварка, неприємності і чвари.
Носову хусточку *чисту* – відданість і вірність коханої людини; *брудну* – обман і зрада.

(Закінчення у наступному номері)

ПРИ ПОЖЕЖІ

Це — надзвичайно важливе правило. На суші. Як щось запалає, згадайте, що в будинку є телефон, і наберіть "01". Проте пожежа може статися не тільки в будинку, на жаль. Оскільки зараз я мушу розповісти про те, що є пожежі на судні. А це, скажу я вам, найстрашніше, що може статися.

Як не прикро, але пожежа на кораблі майже завжди закінчується загибеллю судна й екіпажу. Історія мореплавства знає безліч випадків, коли кораблі вигорали вщент, команда гинула, а на воді вдавалося знайти тільки обгорілий остов.

Здавалося б — парадокс! Навкруги скільки завгодно води — а судна горять, наче свічки. А проблема полягає в тому, що залити внутрішні поміщення водою — все одно що добровільно піти на дно. Пересісти з судна десь посеред океану на човни — теж, майже завжди, цілковита загибель. Тому екіпаж судна бореться з вогнем до останнього, а коли розуміє, що нічого вдіяти неможливо, не завжди залишається можливість дістатися рятівних човнів.

На суднах надзвичайно велику увагу приділяють протипожежній безпеці. Варто вам відвідати будь-яке судно, ви одразу побачите вогнегасники, дошки з протипожежним інвентарем, ящики з піском, пожежні гідранти... Палити на судні дозволено тільки у суворо відведених місцях. Навіть у пасажирських каютах заборонено користуватись електронагрівачами, кип'ятильниками — ви спитайте у Джексона, котрий мав намір попливти на теплоході з "Веселадом" і взяв з собою розчинну каву — спитайте, чи довелося йому скип'ятити воду бодай раз?.. Отож-то...

Проте я можу наголосити на тому, що ми надто легковажно ставимося до можливих жахливих подій. Усі — навіть досвідчені моряки, а не якісь там дилетанти з Класу.

Тож і мушу я розповісти про трагікомічний випадок, який стався серед дня 31 грудня 1986 року. Одна морячка вирішила приготувати до Нового року своєму коханому справжній український холодець. Припасла вона для цього свинячу ніжку ще здому, залишилось тільки зварити її. Залила води в банку, всунула ніжку, встромила кип'ятильник — аж тут і настав час іти на вахту на рибзавод...

Згодом морячка-працівниця зізналася, що сподівалася час від часу бігати до каюти і доливати воду у банку. Проте — не вдалося. Відтак без води банка розбилася, кип'ятильник впав на горючі матеріали, щось зайнялося...

Тут я мушу звернути увагу на ту обставину, що ілюмінатор каюти було замкнено, двері зачинено, вентиляцію вимкнено. А решта людей працюють на заводі або відпочивають після вахти — тобто сплять. Тому і дим у коридорі помітили не одразу — вже зайнялися двері каюти нашої морячки, а випадковий моряк ледь не зомлів, побачивши це лихо...

Ну а далі все було так, як воно і має бути. Вдарили на сполох, прибігла пожежна команда, вогонь забили з вогнегасників і брандспойтів. І тільки щасливий випадок врятував усе судно від жахливої пожежі. З того часу моряки цього судна ніколи не вживають холодцю...

Я перепрошую — сміятися тут нічого. Пожежа на судні аніскільки не схожа на святковий фейєрверк — найчастіше то трагедія. Бо нема для моряка ворога страшнішого, ніж що?.. Ні, не пірати. І навіть не шторм. І навіть не жінка на судні!.. Найстрашніший ворог моряка — то вогонь. А вогонь часто-густо починається із звичайної цигарки. До чого ця цигарка може призвести, запитуєте?.. Послухайте самі...

ЖАХЛИВИЙ ВИПАДОК У ТЕКСАС-СІТІ

Молодий фоторепортер Джон Клінтон мріяв стати автором сенсації, про яку б говорили всі у Штатах і яка б принесла репортерові не тільки славу, але й чималенькі грошенята.

Однак у портовому містечку Тексас-Сіті, на березі Мексиканської затоки, видатних подій чомусь не ставалося. Навіть місцевий банк востаннє пограбували кілька місяців тому. Ось чому він страшенно зрадів, коли знайома дівчина зателефонувала йому в редакцію і сказала: "Джонні, негайно приїзди — в нас у порту загорівся пароплав! Диму, як на війні. Зробиш чудовий репортаж!"

За 12 хвилин старенький "понтіак" Джона Клінтона загальмував біля пірсу №0. Протиснувшись крізь юрбу, репортер побачив великий пароплав з французьким прапором на кормі. Корабель мав назву "Гранкан". З одного з трюмів шугав густий білий дим.

Досить легко Джон відшукав капітана пароплава — Шарля де Желлебона. Той, не відводячи погляду від відчиненого трюму, неохоче відповів на запитання репортера:

— Так, п'ятий день вантажимо на борт добрива. Чистий, безневинний вантаж. Вже завантажили 2300 тонн. Маємо знятися на Бордо, тільки-но завершимо вантажитися. Гадаю, пожежу швидко загасимо власними силами.

Більше нічого не вивідавши у похмурого капітана, Клінтон сфотографував його і побіг з верхньої палуби до трюму. Там він довідався трошки більше від матросів, вантажників і пожежних.

О восьмій ранку вантажники стали до роботи. Коли зняли люкові кришки, побачили цівку диму, що просочувалася зі штабелів 100-фунтових мішків з добривами. Спочатку почали лити воду з відер. Потім принесли вогнегасники — але дим шугнув сильніше. Перший помічник капітана заборонив лити воду, щоб не зіпсувати вантаж, і наказав зачинити трюм і пустити туди пару. За кілька хвилин кришки люків зірвало і з трюму поповзли жахливі оранжеві язики полум'я. От і все, що пощастило побачити і почути Клінтону.

На палубі вже неможливо було залишатися. Сильний жар та їдкий дим змусили людей залишити пароплав. На борту залишилися тільки капітан та кілька пожежних. Зробивши декілька знімків, Клінтон кинувся до своєї машини. Він поспішав здати фотографії та репортаж про пожежу в терміновий випуск газети. Цієї миті молодому репортерові і на думку не спадало, що 17 його знімків з'являться на перших сторінках майже усіх центральних газет країни. Але сталося саме так — фотознімки Джона Клінтона стали у пресі США 1947 року сенсацією №1.

БОМБА ВАГОЮ 10 ТИСЯЧ ТОНН

Клінтон уже мчав вулицями міста, коли над пірсом, де було пришвартовано "Гранкан", в небо злетів гігантський язик червоно-коричневого полум'я. Оглушливий, нечуваний в цих місцях гуркіт заполонив затоку Галвестон. "Гранкан", наче велетенська міна, розірвався на мале-

ЗВРОНІТЬ СІ!

КАТАСТРОФИ XX СТОРІЧЧЯ

сенькі шматочки. Вода біля пірсу, де тільки-но стояв пароплав, велетенською хвилею впала на берег, знищуючи все на своєму шляху...

Навантажену нафтою 50-метрову баржу, яка стояла поряд з "Гранканом", наче тріску, викинуло на пірс — приземлилася вона у 70 метрах від води на автомобільну стоянку.

Сила вибуху була жахливою. Розпечені металеві шматки пароплава злетіли в повітря і впали на місто та затоку в радіусі двох миль. Тисячі мертвих чайок упали вниз. Два літаки, які цієї миті пролітали над містом, були збиті повітряною хвилею і загинули у водах затоки. Всі шибки будинків міст і містечок, розташованих у радіусі 25 миль, розбилися. Чотири пожежні машини перелетіли через пірс і впали у воду. Над портом завис чорний гриб диму заввишки півтора кілометри...

ЗАГИБЕЛЬ МІСТА

Але жахливий вибух у порту став початком ще більш страшної трагедії, яка сталася 16 квітня 1947 року у Тексас-Сіті — центрі хімічної промисловості на півдні США. Палаючі шматки металу, які впали на місто, викликали сотні пожеж. Одне за одним спалахували нафто- та бензосховища, з пошкоджених нафтопроводів рікою потекла палаюча рідина. Палали машини, будинки, цілі вулиці. Район порту було відрізано від міста вогняною стіною. Гасити пожежі було нікому: міська пожежна команда загинула під час вибуху пароплава. В місті виникла паніка. Ніхто не знав, що сталося. Хмари диму від велетенських нафтових пожеж затьмарили сонце. На прохання губернатора до міста приїхали майже всі пожежні частини штату Техас.

Та о першій годині ночі, коли вже вдалося ліквідувати більшу частину пожеж, у порту вибухнули ще два пароплави з "безпечним" вантажем. Це викликало безліч нових пожеж у місті...

Напружена боротьба з вогнем тривала три доби. На світанку четвертого дня, коли вогонь загасили і дим розвіявся, люди побачили жахливу картину. Понад третину міста було зруйновано і спалено. 15 тисяч мешканців втратили свої домівки. Три чверті всіх хімічних підприємств було знищено. Матеріальні втрати склали майже 100 мільйонів доларів. Загинуло близько тисячі мешканців Тексас-Сіті. Після пожежі в місті не залишилося жодного аркуша паперу, тому більшість даних про жертви довелося писати на бланках поліцейського управління. За іронією долі, до кожної жертви чіпляли стандартні талони з написом "За порушення правил дорожнього руху". Один з журналістів похмуро зазначив: "У такому разі краще було б взяти бланки у пожежних: "За паління — штраф". Саме ця репліка допомогла американським слідчим вийти на правильний шлях.

Нарешті, експерти дійшли висновку, що пожежа на борту "Гранкана" сталася внаслідок кинутого кимось з вантажників недопалка в трюмі пароплава. Однак — чому вибухнули добрива? На це запитання у США досі немає остаточної думки, і цей випадок відноситься до розряду таємничих вибухів.

НЕ ПАЛІТЬ НА БОЧЦІ З ПОРОХОМ

Проте я маю свою думку з цього приводу. Наштовхнули мене на цю думку ще два вибухи, які сталися того ж таки 1947 року. Через три місяці після трагедії у Тексас-Сіті на іншому боці Атлантики, у французькому порту Брест, запалав норвезький корабель "Оушн Ліберті", на який завантажили понад 3000 тонн "безпечних добрив". Пароплав вдалося відтягти в море, де він і вибухнув. Попри велику відстань від берега, цей вибух завдав великих пошкоджень місту.

А ще за півроку аналогічний випадок стався в австралійському порту Мельбурн... Отоді я і згадав про "безпечні добрива". Корисні й цінні продукти часом мають здатність перетворюватися на вкрай небезпечні вибухові речовини, оскільки містять у собі велику кількість аміачної селітри — хто погано розуміється на хімії, має можливість покращити свою оцінку за чверть, бо саме аміачна селітра є головним компонентом цілої династії різноманітних вибухівок, які називаються аммонітами. Саму аміачну селітру фахівці називають "вибухівкою особливого роду": навіть якщо покласти у вогнище великий мішок з нею, вибуху може й не статися.

Проте в історії людства зафіксовано чимало вибухів на підприємствах, де виготовляли аміачну селітру. Крім того, велика частина вибухових речовин доволі спокійно поводиться на відкритому повітрі. Приміром, розсипаний порох спокійно горить, не створюючи вибуху. Варто помістити його в оболонку (в патрон), як горіння перетворюється на детонацію.

Наказавши зачинити трюм, помічник капітана "Гранкана" допустив фатальну помилку — він створив такий "патрон" вагою 10000 тонн, який вибухнув надзвичайно вражаюче.

Одним словом: "Не пали на бочці з порохом!" Навіть якщо це звичайнісінькі і безпечні добрива. Особливо, коли ти в морі.

От і осінь настала. І одразу така глибока, що і капітанові Немо не снилися такі глибини і такі калюжі. Бр-р-р!.. Сумно, прикро і зимно. Одразу на сон тягне. Притулитися б щокою до м'якенької подушечки, загорнутися в тепленьку ковдру та й поспати б до весняного сонечка!..

На жаль, нам, полтергейстам, не можна. Спеціальна комісія нашої Організації Об'єднаних Окультних Наук (ОООН) не схвалює такої поведінки своїх співробітників. От і залишається мені весь час пильнувати і тільки заздрити всяким там ведмедям та ховрахам, які мають можливість всю негоду спати і бачити солодкі сни.

А щодо учнів нашого Класу, то з ними мені ще складніше. Тут не тільки заздрити доводиться, але й ковдри з них уранці скидати і за ноги з ліжка стягувати. Ото вже компанія видатних сплюхів підібралася — хоч до Книги рекордів Гіннесса записуй!

Я одного разу так Колібрика і спитав:

— Друже Колібрику, чи знаєш ти таку народну мудрість: "Хто рано встає, тому Бог дає?" Знаєш. Тоді запитання від мене особисто: чому я щоранку мушу тебе за ноги стягувати з ліжка?..

А хитрий і сонний Колібрик каже:

— Якщо Бог дає тим, хто рано встає, то що отримують ті, хто довго спить?

Отоді я йому і розповів, що думаю з цього приводу. І дійсні факти навів — а вони, скажу я вам, можуть бути страшнішими за будь-яку вигадану страшилку. От і ви послухайте — може, згодиться.

СПЛЮХ ПРОКИДАЄТЬСЯ В ТРУНІ

Казку про Мертву царівну та сімох богатирів читали? Балет про Сплячу красуню бачили? Ну хоча б про Білосніжку з її гномами від Діснейленда чули?.. Отож-то.

Чим всі ці дівчатка-красунечки завершували свій життєвий шлях, запитується? Правильно, тривалим сном у кришталевій труні.

Красиво, фотогенічно лежати у труні дівчаткам допомогла набута у школі звичка до тривалого сну. І якби не ті лицарі та принци, котрі самим лише цілунком виводили дівчат зі стану сновидінь, так би і спали вони донині.

Кажете, що то все література і вигадки?.. Даремно так вважаєте. Адже літературу пишуть письменники, а вони не все висмоктують з пальця — часом справжні події описують. Може, навіть з власного досвіду.

Приміром, знаменитий поет Петрарка так любив поспати, що одного разу всі родичі вирішили, буцім поет помер. І зібралися було його віднести на цвинтар. Але за пару годин до похорону Петрарка прокинувся і пішов писати чергові вірші — що з великим успіхом робив іще 30 років.

Петрарці ще, можна сказати, пощастило. Бо у XIV сторіччі лікар Везалій спробував розрізати тіло одного померлого іспанського гранда. Тільки лікар провів скальпелем, як гранд отямився. Виявляється, він не зовсім помер, а просто глибоко заснув. Зразу ж набігли священики, а інквізитор Глікас засудив лікаря на смерть за розтинання живої людини. Однак історія на цьому не скінчилася, бо набула доволі кумедного продовження: за кілька років сам інквізитор Глікас опинився у труні, де і пролежав дві доби. А коли його вже збиралися закопати, несподівано підвівся, виліз зі свого останнього будиночка і почав сердито кричати на оточуючих: "Що таке? Чого це ви на мене витріщилися?!." Ще більше не пощастило якомусь Макінтайру — його навіть закопали на цвинтарі у 1824 році. Та якісь грабіжники домовились викрасти з могили його тіло і віддати лікарям на розтин. Та ледве лікар зробив перший розріз, Макінтайр одразу "воскрес".

На початку нинішнього сторіччя комісія англійських лікарів дійшла висновку, що в самій лише Англії щороку ховають живими близько двох з половиною тисяч людей! От як небезпечно буває довго спати. А ви, либонь, гадали, що уві сні вам тільки Фредді Крюгер може погрожувати?.. Дарма.

Бо наприкінці 60-х років у тій же Англії було створено перший апарат, котрий міг визначати слабку електричну діяльність серця. При першому ж дослідженні апарата в морзі виявили живу дівчину. Теж, либонь, поспати полюбляла.

До речі, ваші людські предки про такий міцний "сон" або "удавану смерть" здогадувалися вже давно. Звідти і пішли трохи дивні для сьогодення ритуали. Приміром, у Стародавньому Єгипті бальзамувати небіжчика починали тільки через кілька днів після смерті — може, ще прокинеться. А у деяких народів існував звичай, за яким небіжчика ховали спершу тимчасово. Навіть особливі пристрої вигадали, завдяки яким "сплюх" міг подати нагору звістку про те, що вже виспався.

На щастя, такі випадки тривалого сну у труні можна передбачити. Лікарі вважають, що "удавана смерть" може настати внаслідок травми черепа, епілепсії, отруєння, переохолодження чи перегріву, глибокої непритомності, істерики, передозування наркотиків. І, звичайно, летаргії. Це слово, в перекладі з грецької, означає "глибокий сон, забуття". У стані летаргії людська шкіра стає холодною і блідою, температура знижується, дихання і пульсу майже не помітно, очі заплющені, зіниці не реагують на світло, больові подразники не викликають реакції. Не дивно, що людину у стані летаргії можна прийняти за мертву. Та бувають унікальні випадки. На те в мене є друга страшилка.

КОЛИ СПЛЮХ ПРОКИНЕТЬСЯ

8 лютого 1919 року в невеличкому норвезькому

Скафандр *індивідуальне, герметичне спорядження, яке забезпечує життєдіяльність людини в умовах, які відрізняються від нормальних (під водою, у космосі і т.д.).*

ЯК ШКІДЛИВО

ДОВГО СПАТИ

селищі жителька Аугуста Ланггард народила здорову дитину. До цього все життя Аугусти йшло, як годиться. Та через шість з половиною годин молода мати захотіла спати. І заснула. Рівно на 22 роки. Перервати її сон ніхто так і не зміг. Найдивовижнішим було те, що під час сну поведінка Аугусти нагадувала поведінку нормальної людини. Вона лежала з розплющеними очима. Якщо хтось простягав їй руку, Аугуста давала свою. Коли їй приносили їжу, вона відкривала рот. Та на уколи й удари ніяк не реагувала. Часом її годували дуже гарячою їжею — Аугуста болю від опіку не відчувала.

Безнадійно знітившись, сидів біля ліжка чоловік Аугусти — Фредерік. Він посивів. Ще б пак — роки спливали, а Аугуста не прокидалась! Вже підросла дочка, яку Аугуста народила до летаргії, і почала піклуватися про матір. Нарешті дочка стала виглядати старшою за маму — всі навколо старіли, а спляча аніскільки не змінювалася з того 1919 року. Отак і лежала вона у ліжку до 1941 року. 23 листопада вона несподівано сказала:

— О, Фредеріку, вже пізно. Мале, напевне, зголодніло. Дай-но мені донечку, хочу її нагодувати.

Вона прокинулась. Підвелась з ліжка і здивовано подивилась на незнайомого сивого чоловіка і цілком чужу дівчину — її 22-річну доньку...

Що було потім, запитуєте? Потім сталося щось дивовижне. Аугуста почала швидко старіти. Здавалося, ніби природа отямилась і згадала про свої обов'язки. За один рік жінка постаріла на двадцять років. Сили залишали Аугусту з нечуваною швидкістю. Жила вона ще п'ять років. За цей термін гарна жіночка, якою вона була всі 22 роки летаргічного сну, перетворилася на стареньку бабцю. Дехто гадає, що так вразило Аугусту народження дитини. Що саме ця подія викликала летаргію. Проте як пояснити випадок з водієм таксі Джоном Брокгаузом?

Нічого особливого в його житті того грудневого дня не сталося. Він, як завжди, рулив вулицями свого Чикаго, коли несподівано сам по собі заснув — просто за кермом. Спливали роки, а він все не прокидався. Минуло 1318 днів. І тут сплюх розплющив очі. Почувши, що проспав майже чотири роки, Джон тільки недовірливо скривився — йому-то здавалося, ніби він проспав всього одну ніч!.. Зараз Джон Брокгауз живий і здоровий. Родина щаслива: адже він міг проспати і 10, і 20 років!..

Як бачите, задовго спати — здоров'ю шкодити. Так само, як і брати до рота різні сторонні предмети. Тут я приготував ще одну — найстрашнішу страшилку.

ПРАВДА ПРО СОННИЙ ПЕРСТЕНЬ

Колись давно жила в одному селі дуже гарна й хороша дівка на ім'я Пріська. І закохався у неї один місцевий хлопець. Вони навіть заручилися, і Пріська носила на правій руці золотий перстень. Та якось на вечорницях інший парубок захотів у дівчини цього персня відібрати. Пріська сховала перстень до рота. А тут, як на гріх, всі заспівали. Пріська теж вирішила підспівати — отоді перстень і потрапив до її горлянки, закрив дихальні шляхи. Дівка задихнулась і впала непритомною. Ніхто не вмів надати дівчині першої медичної допомоги. Коли Пріську принесли додому, вона вже не дихала. Замість весілля доводилось справляти поминки. Вдягли бідну дівчину у весільне вбрання, надягли інші прикраси і поклали у труну. Поховали її, поплакали всім селом — та й по домівках розійшлися.

Настала ніч. І тут на цвинтар прийшли грабіжники. Вони бачили, скільки прикрас і коштовностей було на небіжчиці, от і вирішили збагатитися на чужому горі. Розкопали могилу, витягли тіло дівчини, зняли всі прикраси і поклали їх у торбу. Аж тут чи-то сова загомоніла, чи-то собака забрехав — але перелякалися злодії. Схопили грабіжники торбу, а тіло кинули до ями, навіть не закопавши. І втекли. А тіло вдарилось об землю — і перстень вискочив з горлянки у дівчини. Отут вона і отямилася. Роздивилася навкруги: довкола хрести та могили. Почало її трусити від переляку та холоду. Що його робити? Довелося йти додому. Прийшла до хати. Собака впізнав свою хазайку і не загавкав. І десь о третій ночі постукала Пріська у рідні двері. Маму розбудила.

— Хто там? — питає мати.

— Мамо! Це я, ваша донька. Мені холодно. Швидше пустіть мене до хати.

— Отче наш, іже єси на небесі,— заблагала мати. — Згинь, нечиста сило, згинь! Наша донька померла!..

І скільки не просила Пріська, нічого не вийшло. Мати ще довго читала молитви, але двері так і не відчинила. Пішла бідна дівчина до стодоли. Там знайшла якийсь мотлох старий, вдяглася і лягла спати в соломі. Вранці мати вийшла доїти корову, а до неї Пріська біжить:

— Матусечко! Я жива!..

Старенька, як стояла, так і впала. Мертва. Заголосила дівка та до хати:

— Таточку! Я жива. А мами більше немає...

Добре, тато міцніший виявився — не одразу впав. Розповіла Пріська, що з нею сталося. Та радість затьмарилась горем: треба було тепер матір ховати. А Пріська за рік вийшла заміж за свого коханого хлопця, народила кількох дітей, яким і розповідала цю дійсну історію, схожу на казку. І ніколи не дозволяла їм спати занадто довго. От і я вам раджу того ж! Бувайте!

Таксі
автомобіль, який використовують для перевезення пасажирів і вантажів з оплатою проїзду переважно по таксометру.

Улани
вид легкої кавалерії, озброєної списами. В Росії полки уланів існували з 1803 р. до 1917 р.

Унікальний
єдиний у своєму роді, винятковий.

Утопія
фантазія, нездійснена мрія.

Уніон
союз, об'єднання.

Ультразвук
пружні коливання, які не сприймаються людським вухом.

Острів Пасхи

Острів Пасхи є доказом того, що правда інколи буває фантастичнішою за будь-яку причудливу вигадку. Цей острів вулканічного походження має форму трикутника зі сторонами 16, 18 і 24 кілометри і знаходиться в тихоокеанських просторах за тисячі миль від найближчої людської цивілізації. Коли на Пасху 1722 року вперше прибули європейці, вони побачили розставлені на березі лицем до суші гігантські кам'яні статуї. Місцеві жителі зустрічали чужинців неоднаково. Одні привітно махали кораблю руками і розпалювали вогнища, інші трималися недовірливо і збирали каміння, щоб захищатися. Коли капітан Роггевен і його голландська команда зійшли на берег, вони відразу помітили, що на острові мирно живуть представники трьох різних рас. Тут були чорношкірі, червоношкірі і, нарешті, цілком білі люди. У декого з них були дуже довгі мочки вух, прикрашені чимось на зразок грузил, і вони ставились до кам'яних ідолів з особливою повагою. Якщо не брати до уваги їхню дивну звичку красти все, що вдається, поводили вони себе дуже привітно і дружелюбно. Мандрівники майже не бачили на острові жінок, більшість населення їх побоювалося і ховалося у підземних норах.

У 1770 році на острові побувала іспанська експедиція з Перу і повідомила приблизно те ж саме. Жителі острова Пасхи були дружелюбні і мирно обробляли свої землі. Однак через чотири роки, коли тут пристав капітан Кук, картина була цілком інша. Землі були запущені, жителі виглядали похмуро і пригнічено, до того ж тепер — на відміну від минулих літ — вони носили зброю, дерев'яні дрючки і дротики. Великі кам'яні статуї були повалені і, схоже, ніхто більше їм не поклонявся. У 19 столітті острів став улюбленим угіддям мисливців за рабами, а в 1862 році після особливо жорстокого набігу перуанських работорговців його населення дуже скоротилося.

Накінець, після того як місцева культура була майже повністю знищена, на острів прибули європейці, які мали намір цю культуру вивчати. Місіонери-священики хотіли залучити місцевих жителів до християнства і відвчити їх від поклоніння божеству, яке вони називали Мак-Маком. У хижинах жителів острова були знайдені маленькі фігурки божків.

Ще через деякий час були знайдені дерев'яні таблички з вирізаними письменами. Більшість з них європейці розбили і спалили, але деякі все-таки чудом збереглися. Ці таблички, які називали ронго-ронго, були пописані письменами спочатку зліва направо, а потім у зворотному порядку — справа наліво. Але розшифрувати накреслені на них знаки не вдалося і донині.

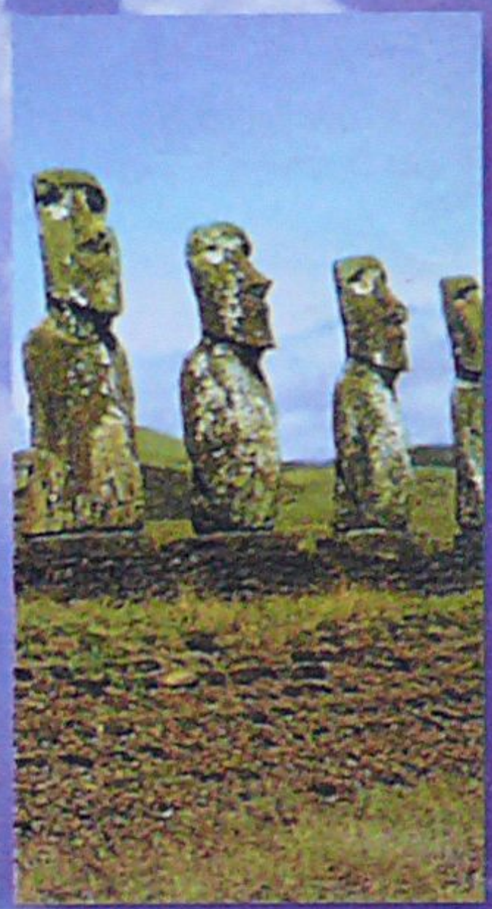

Але найбільш привабливим і таємничим відкриттям на острові Пасхи були все-таки гігантські кам'яні статуї, названі місцевими жителями моаї. Деякі з них заввишки від 4 до 10 метрів і важать до 20 тонн. Окремі мають ще більші розміри, їх вага понад 90 тонн. У них дуже великі голови з тяжким виступаючим підборіддям, довгі вуха і зовсім немає ніг. У деяких на головах "шапки" з червоного каміння.

Було висловлено багато здогадів про те, яким чином стародавні жителі острова пересували ці тяжелезні кам'яні статуї. Після довгих експериментів вдалося з'ясувати, що у всіх статуй дуже низький центр тяжіння, і це дозволяє приблизно 15 чоловікам досить швидко поставити їх у вертикальне положення за допомогою канатів. Цікаво, що у мові острів'ян є слово, яке означає повільне пересування без допомоги ніг. Таким чином, таємницю виготовлення цих статуй і їхнього транспортування, здається, все-таки розгадано. Але багато питань залишаються без відповіді.

Непробивна куля

Протягни через трубку довгу гумову кулю і надмухай її так, аби виступила з обох кінців. Тепер кажи вголос:

— Загіпнотизовую тебе, куле, так, аби ти не відчувала болю. Р-раз, два, три!..

Пробиваєш кулю двома дротами (в'язальними спицями), і — о диво! — куля не тріскає. Публіка захоплено тобі аплодує.

Підготовка

Насамперед приготуй трубку, яка, по суті, складається з двох трубок. Зовнішня повинна мати 12 см довжини і 6 см діаметром. Внутрішня трубка повинна бути довжиною 3 см і діаметром у 2 см. Кулька повинна бути довгою і міцною. Трубки можеш змайструвати з картону і потім обклеїти гарним папером. Згодяться і пластикові пляшки, тільки треба зрізати з них верх і дно.

Меншу (внутрішню) трубку приклей всередині великої трубки. Потім одним із дротів зроби у зовнішній трубці чотири отвори. Але роби це так, щоб дріт, проходячи через більшу трубку, не торкався меншої.

Демонстрування фокуса досить просте. Завжди надувай кульку перед виступом на сцені, тоді вдруге це робити буде легше . Старайся, щоб глядачі не побачили внутрішньої трубки, бо тоді вони одразу розгадають секрет фокуса. Коли більшу кульку надути, то меншу трубку не буде видно.

Демонстрування

Просунь кінець кульки через обидві трубки (кінець обов'язково повинен пройти і через меншу трубку) і надуй кульку так, щоб кінці було видно з обох боків.

Тепер зав'яжи кульку і попередь глядачів:

— Хто боїться пострілу пробитої кульки, нехай заткне вуха. Обережно! Фокус починається! Ой, мені і самому страшно. Але фокус є фокусом.

Потім поволі всувай спиці і вдавай, що вдається тобі це з трудом. Коли просунеш і другу спицю, покажи з усіх боків, що кулька проколена, але не луснула.

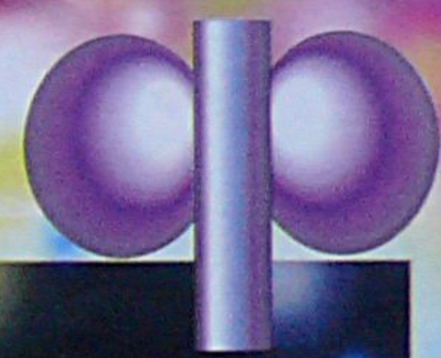

Інший варіант

Надмухай звичайну круглу кульку і наклей з двох протилежних боків маленькі квадратики клеючої стрічки. Звичайно, ця стрічка має бути прозорою. За допомогою гострого дрота проткни ці квадратики. Кулька не лусне. Якщо дріт довгий, можеш пробити кулю навиліт. Прагни потрапити саме в квадратик скотчу на протилежному боці, інакше фокус не вдасться, бо кулька лусне. Успіху!

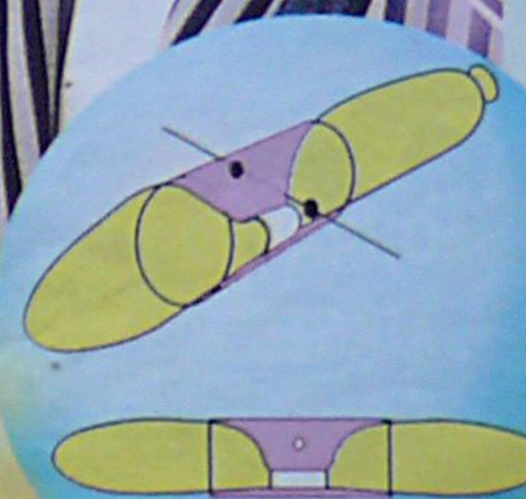

Вгорі: *Добре видно внутрішню трубку, яка оберігає кулю від дротів.*

Посередині: *Коли надуєш кульку до кінця, вона заповнить циліндр і закриє від глядачів внутрішню трубку.*

Внизу: *Ось так треба пробивати кульку дротами.*

"ХАЙ КРАЩЕ МЕНЕ ПЕРІОДИЧНО ОБДУРЮЮТЬ, НІЖ НІКОМУ НЕ ДОВІРЯТИ"

Як на мене, то найгірше, що отруює все життя мужчини — це невпевненість у собі. Особливо, коли мужчині років десять — п'ятнадцять. Коли особливо хочеться дружити, спілкуватися, розмовляти, закохуватись і бути коханим. Хочеться — а щось суттєво заважає. Що саме? Та все ж таки вона —

НЕВПЕВНЕНІСТЬ

"Ніколи я не підійду до Марійки ближче, ніж на кілометр! Тому що вона одразу почне знущатися з мене, а потім взагалі кине мене, мов кістку, на сніданок усьому класу. Бо ж я — потвора і нікчема! І ніхто ніколи не побачить, що насправді я хороший. Всередині..."

Це — типовий монолог невпевненого в собі хлопчика. Монологи невпевнених у собі дівчаток практично нічим не відрізняються, хіба що в кінці додаються сльози і мокрий ніс. Натомість потім, коли та сама Марійка почне гуляти не з тобою, твоя власна невпевненість миттєво перетворюється на смертельну образу. "А чому ж ти не зі мною?! Я ж так добре до тебе ставився. Здалека..."

Я щиро вірю, що ти добре ставишся до цієї дівчинки. Я — вірю. А вона? Швидше за все, вона навіть не підозрює цього. Тому що ти їй нічого про це не сказав. Навіть не натякнув. От вона і не помітила тебе. Не помітила, оскільки ти надто непомітний. А непомітний чому, запитується? Тому що боязкий, ніяковитий, невпевнений у собі.

То, може, краще не ображатися на Марійку, а перебороти власну невпевненість, розібратися в її причинах? Дивись — і допоможе.

Думаю, що передусім тебе не влаштовує власна зовнішність — всі ці прищики, вугрі, нездалі довгі чи, навпаки, напрочуд короткі руки і ноги: мовляв, інші хлопці виглядають куди краще. Вгадав?..

Це суцільна маячня, нісенітниця! Ну, вискочив прищик на носі — не смертельно, за тиждень зійде. Так ні ж — більшість хлопчаків вважають за краще "подружитися" з ним навік, безупинно мацають його пальцями і роздивляються в дзеркало. Розумію, що таке розглядання себе в дзеркалі — зовсім не через самовдоволення, а через почуття тривоги. Та чи варто зайве бентежити свою душу? Та забудь ти взагалі про те кляте дзеркало — і все! Все одно задоволення жодного, самі лише переживання. А від переживань — невдоволення і невпевненість.

Значно корисніше відчувати до себе не гидоту, а повагу. Повір, висока самоповага — це аніскільки не зазнайство, не бундючність. А от низька самоповага, навпаки, тільки сприяє виникненню почуття неповноцінності, закомплексованості — усього того, що заважає тобі бути розкутим і привабливим у спілкуванні з друзями. Про Марійку я навіть і не кажу. Бо до неї ти не можеш наблизитися на кілометр виключно через те, що боїшся не її — ти боїшся САМОГО СЕБЕ. Не поважаєш себе, не довіряєш собі — відтак і боїшся.

Отже, давай-но спершу навчися приймати себе таким, який ти є, поважати себе, подобатись собі. Не обіцяю, що ти перевтілишся в один момент. Навпаки, доведеться чимало попрацювати. З десяти наведених нижче правил обери для себе два-три і протягом тижня намагайся дотримуватись їх. Потім прислухайся до себе — чи не відбулося якихось змін у твоєму світосприйнятті? Почуваєшся краще — застосовуй інші правила протягом ще одного тижня. Головне — повірити в себе. Отже, правила і вчинки:

1. Ти вирішуєш, що з цієї хвилини починаєш подобатись собі — без будь-яких умов, без заперечень і негайно.

2. Випиши на аркуш паперу всі свої найкращі якості — і зовнішності, і характеру. Написав? А тепер постарайся не забувати про ці свої достоїнства у скрутні хвилини. Стало сутужно — одразу згадай, що написав на листочку.

3. Якщо помітив, що активно займаєшся критикою самого себе, якщо з насолодою картаєш себе за помилки — негайно зупинись! Навіть якщо ти насправді помилився — все одно припини піддавати себе тортурам. Негайно!

4. Врахуй таку річ: те, ЯК ти думаєш про себе, впливає на ті почуття, ЩО ти відчуваєш до себе. Відтак — завжди думай про себе краще.

5. Напевне, ти вже встиг наробити у своєму тривалому житті силу-силенну помилок. Негайно забудь про них! Припини картати себе через минулі гріхи — життя триває.

6. Постарайся взагалі позбутися неприязні до оточуючих тебе людей. Придивись: не всі з них погані. Навіть у "поганих" є свої позитивні риси. Думай про людей добре. Як казала моя улюблена Астрід Ліндгрен — письменниця, що вигадала Карлсона та Малюка: "Хай краще мене періодично обдурюють, ніж нікому не довіряти".

7. Якнайбільше часу проводь серед людей, котрих вважаєш справжніми друзями.

8. Склади список улюблених занять і постарайся протягом тижня виділити час на одне з них.

9. Неприємності, звичайно, бувають. Але прагни ставитись до них без фанатизму — то не трагедія, а тільки неприємність, тимчасові складності. Все минеться, і життя налагодиться.

10. А коли перед сном лізуть у голову дурні думки і прикрі спогади, відповідай самому собі так: "Ні, я люблю себе і сприймаю таким, який я є".

Взагалі, не старайся бути гіршим, ніж ти є насправді. Два-три тижні таких вправ — і все в твоєму житті налагодиться. Бо головна твоя проблема — не Марійчин хлопець, а ти сам, твоя самоповага. Треба тільки почати. І почати з самого себе. Отоді невпевненість розчиниться, наче цукор у каві, розтане, як сніг під квітневим дощем, і забудеться, як поганий сон. Чого тобі й побажаю наостанок!

ХЛОПЧАЧИЙ ЛІКБЕЗ

Пальці вгору!

Цього разу ми поговоримо про відбитки пальців. Вони допомагають дуже швидко встановити особу злочинця. Всі люди, навіть близнюки, мають відмінні відбитки пальців. Саме тому вони є неспростовним доказом. Збоку показано 4 типи відбитків. Визнач, який тип у тебе.

Де шукати відбитки пальців

Якщо ти опинився на місці злочину, треба знати, де шукати відбитки пальців злочинця. Найкраще їх видно на полірованій поверхні. Навіть чисті руки залишають відбитки.

1. Аби проявити невидимі відбитки, посип це місце яким-небудь порошком.

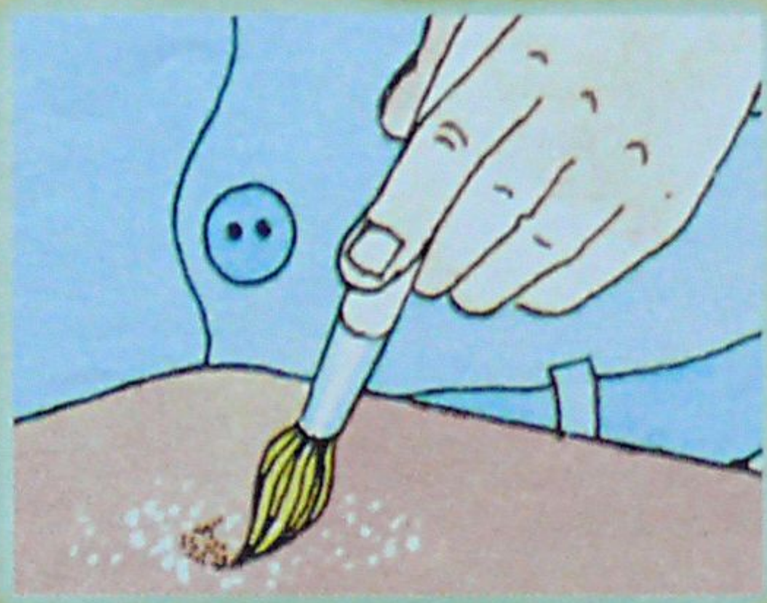

2. Для темних поверхонь підійде пудра, для світлих — какао. Пензликом розповсюдь порошок.

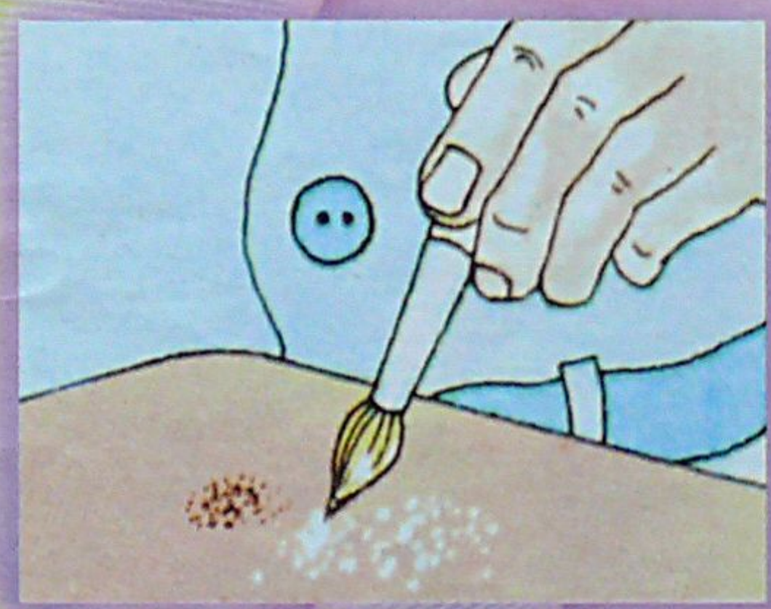

3. Обережно змети порошок. Якщо там є відбиток, то він проявиться.

4. Ретельно обстеж його, відміть, де його знайдено, якого він розміру, як виглядає.

Арка: *Лінії в центрі виглядають, наче арка. Зверни увагу на шрам від порізу.*

Петля: *Тут лінії утворюють ніби петлю, що за формою нагадує шпильку.*

Спіраль: *Лінії утворюють замкнене коло в центрі візерунка.*

Плутанина: *На такому відбитку поєднуються різні типи розташування ліній.*

Детектив повинен вміти працювати з відбитками пальців, аби взнати, хто брав участь у злочині. Для розвитку цих здібностей пропоную цікаву гру з відбитками пальців. У ній беруть участь чотири (і більше) особи. Два гравці — підозрювані, інші — команда детективів.

Спочатку треба виготовити спеціальні картки підозрюваних. Картку треба розкреслити на шість граф — одна графа для імен підозрюваних, інші п'ять — для кожного пальця. Підозрювані йдуть в іншу кімнату. Там вони лишають відбитки пальців на одному аркуші. В кожного відбитки повинні бути різного кольору. Ретельно помивши руки, вони приносять аркуш детективам. Потім детективи беруть в них відбитки пальців і заносять їх у картку. Тепер детективи повинні порівняти відбитки, що були взяті у підозрюваних, з тими, що на аркуші. Виграє той детектив, хто перший знайде всі відбитки, що співпадають.

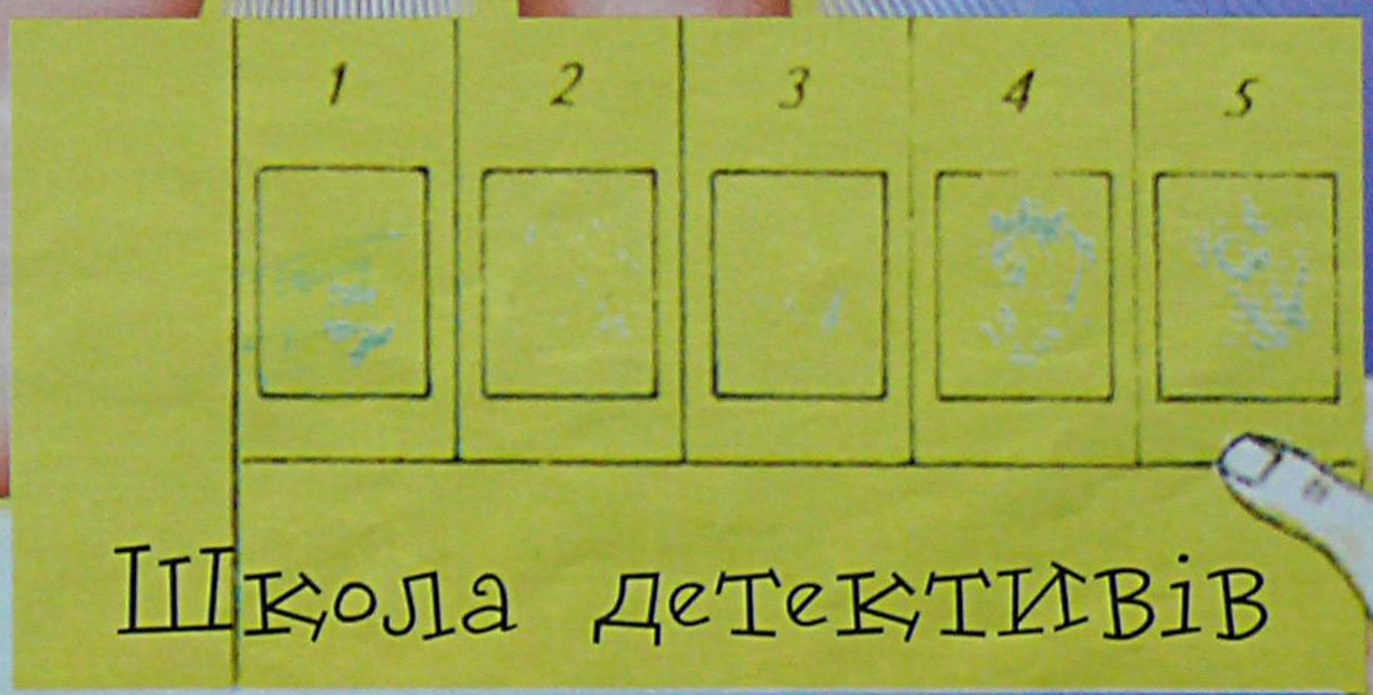

Школа детективів

Ці слова сказав мені керівник страшенно засекреченої школи нін-дзюцу майстер І. Мені давно вже хотілося познайомитися із справжніми ніндзя, та все якось не щастило. Аж поки вони самі не взяли мене в полон. Та коли дізналися, що я з "Класу", страшенно зраділи і миттєво розповіли про секрети свого виховання. І навіть попросили надрукувати це інтерв'ю в нашому журналі. Бо інакше, мовляв, вони на мене образяться. А ображеного ніндзя можна побачити тільки два рази в житті: вперше і востаннє. Особливо, коли керує харківською школою нін-дзюцу сам майстер І.

— Отже, майстре І., хто такі ніндзя?

— Історія кланів ніндзя сягає корінням у глибину середньовічної Японії. Саме поняття "нін" (або "синобі") означало буквально "той, хто крадеться в пітьмі". Фамільні клани професійних шпигунів, розвідників, диверсантів створили неймовірне мистецтво шпигунства. Воно за якістю підготовки та виконання у сотні разів випереджає тренінг усіх разом узятих розвідувальних служб XX сторіччя.

— А я ще знаю, — подумав я, бо вголос посоромився, — що особливий попит на ніндзя виник у ті часи, коли в Японії помітно зросли військові сутички. Щоб задовільнити його, на острові Хонсю з'явилися таємні школи (кількість їх оцінюється по-різному — від 25 до 70). Знаходилися вони у недоступних, суворо засекречених місцях. Все, що робилося в тих школах, було оповите глухим покровом таємниці.

Їхні вихованці переважно походили із сімей, в яких професія ніндзя була традиційною. Перевага цього була очевидною: навчати майбутнього агента починали змалку. Інколи професію "воїна-тіні" вибирав і бродячий самурай.

У секретних школах ніндзя головну увагу приділяли тренуванню сили, витримки і вмінню досконало володіти своїм тілом, адже від цього могло залежати життя ніндзя. Також майбутні агенти освоювали різні способи виживання в екстремальних ситуаціях: у льодяній воді чи під водою, при довготривалому голодуванні, після отримання тяжких скалічень.

Вони повинні були також вміти швидко і непомітно, при повному спорядженні долати будь-які перешкоди — стіни замку, водяні потоки, болота, проникати у найнеприступніший ворожий табір. Немаловажливе значення для успішної діяльності ніндзя мало володіння мистецтвом маскування, адже їм часто доводилось під різними масками раптово ховатися, замітаючи сліди. Також майбутньому таємному агенту треба було бездоганно володіти всіма існуючими в Японії видами зброї, і перш за все тими, які вбивали беззвучно, наприклад, уміти стріляти із спеціальних трубок або метати отруєні стріли.

А майстер І. продовжував:

— Я не буду особливо вдаватися в японські історичні хроніки. Скажу тільки, що сучасні кінофільми у багатьох глядачів склали негативне враження про ніндзя: буцім, у більшості випадків ніндзя — це найманий убивця, з яким на екрані красиво і впевнено розправляється герой-каратека. Та насправді ніндзя — то непереможний боєць, озброєний специфічним кодексом честі, в ім'я якого чимало бійців йшли на смерть. І у своїй школі я пропоную бажаючим досконало оволодіти нашим бойовим мистецтвом і прийомами нін-дзюцу у виконанні мого учителя.

— Якщо не секрет, хто є вашим учителем, шановний майстре І.?

— Майстер Уроміко Масацуне. Можу сказати, що він майже все життя присвятив нін-дзюцу і має особисте листування з Хатцумі Масаякі-сан — патріархом школи ніндзя Тогакурерю.

— А хто може прийти займатися до вашої школи ніндзя?

— Зовсім не кожна людина спроможна сприйняти наш комплекс психотренінгу. Це не мистецтво бійки, це особлива філософія. І особисто я прагну, щоб випадкові люди в нашій школі не з'являлися. Унікальні прийоми нін-дзюцу здатні посилити зло, яке живе у неврівноважених людях. Натомість наше мистецтво в руках чесної людини дає можливість протистояти будь-якому насильству. Тренування в нашій школі вельми серйозні і декому з непосвячених можуть навіть здатися жорстокими. Але насправді вони розвивають почуття настороженості, водночас дозволяючи людині ке-

СПРАВЖНІЙ НІНДЗЯ ВИГРАЄ БІЙ

рувати своїми емоціями. У тренінгу ніндзя вдосконалює не тільки свої сили, але й почуття самосвідомості, почуття власної особистості. А людина, яка добре знає свої можливості, здатна виконати найважче завдання в будь-яких умовах. Я підкреслюю: в будь-яких. Наприклад, звичайна людина може чудово почуватися на природі — і водночас бути цілковито безпомічною у бізнесі. Також навпаки: чудовий бізнесмен може виявитись абсолютно беззахисним, коли треба відбити чийсь напад або вижити в екстремальних умовах.

— А вам особисто часто доводиться бувати в екстремальних ситуаціях?

— Стресові ситуації на вулицях зі мною майже не виникають. Врівноважена людина, яка до того ж уміє по-справжньому битися, рідко відчуває бажання доводити комусь свою перевагу за межами спортзалу. Однак це не означає, буцім я дуже миролюбна людина. Погані люди, яким доводилося відчути мій удар, напевне, пам'ятають, з якою швидкістю вони опинялися на землі...

— Я чув, — вирішив продемонструвати свою обізнаність я, — що молоді люди, які пройшли багаторічне навчання в школах нін-дзюцу, ставали членами розкиданих по всій країні таємних товариств, у яких ніхто один одного не знав. Влучно маскуючись, ніндзя поодному жили в містах і селах. Вони не знали ні імен своїх ватажків, ні де вони живуть і навіть ніколи не бачили їх. Такі міри обережності гарантували, що в організацію не зможе проникнути ні зрадник, ні шпигун.

Ніндзя, котрий отримував замовлення на вбивство, був повністю у своєму розпорядженні. Він старанно, враховуючи кожну дрібничку, готувався до майбутньої справи: він добирав потрібний одяг, необхідне спорядження і зброю і у вигляді монаха, бродячого артиста, торговця, селянина вирушав у дорогу. Дорогою він прислухався до всіх розмов і старався зав'язати потрібні знайомства.

Діставшись до місця призначення, ніндзя починав спостерігати за людьми чи об'єктами, які його цікавили. Для цього він вибирав відповідне укриття, де проводив, не ворохнувшись, багато часу. Нападав він переважно з засідки — тихо, раптово і підступно. Продумуючи свої дії крок за кроком, ніндзя завжди передбачав і шляхи відступу. Щезаючи з місця злочину, "воїн-тінь" міг скочити в глибокий фортечний рів (тоді йому доводилося ховатися під водою і дихати через бамбукову трубку) або, озброївшись гачками і шнурками, перескакувати з даху на дах чи з однієї верхівки дерева на другу — тому і пішла поголоска, що ніндзя вміють літати. А якою зброєю користуєтесь на тренуваннях ви?

— Будь-якою, крім вогнепальної, оскільки це вже відноситься до кримінальної галузі. А щодо ножів, зірочок та інших засобів холодної зброї, то в цій царині нам немає рівних. Ми надаємо перевагу будь-якій природній зброї, а передусім — голим рукам. Я не втомлююсь повторювати своїм учням, що нін-дзюцу — це не карате і не таеквондо, не кунг-фу і не айкідо в їхніх класичних суворих формах. Це — контактний пластичний синтез всього найкращого, що створено цими стилями кемпо. Та, звичайно, засади бойової практики складають прийоми Тогакурерю нін-дзюцу.

— А де ви можете виявити свої здібності, яких спортивних успіхів досягали?

— Успіхи? Ми вважаємо за краще вчитися, а не виставляти свої досягнення на люди. Назва нашого мистецтва промовляє сама за себе. Тому ми ніколи і ні перед ким не збираємось демонструвати свою техніку. Та коли учень нашої школи в реальному житті наштовхується, приміром, на вбивцю, то це суто його справа, як він при цьому поводитиметься. Саме тому я і кажу своїм учням: більше пластики, більше відчуттів. Відчувайте свого супротивника, вгадуйте його наміри. Якщо ви зумієте це зробити, то виграєте бій ще до його початку.

ШПИГУНІВ

ДО ТОГО, ЯК ПОЧИНДЕ ЙОГО

ЛИСТ З МАЙБУТНЬОГО

Я люблю отримувати листи від шанувальників "Класу" і класної музики. Особливо, коли на конверті так персонально і написано: "Джексону". Позавчора прийшов до мене лист, на якому була така адреса: "Дядьку Джексону".

Спочатку я посміявся: що це за малюк пише, що мене вже "дядьком" називає! Та, подивившись на поштовий штемпель, аж підскочив. Уявляєте, там стояла дата: 2047 рік!..

Три рази я перечитував цього листа, перш ніж здогадався: певне, професор Крапка щось там у своїй Машині Часу замкнув не так, от і потрапив у наш час лист з далекого майбутнього! Оскільки подібні події трапляються не надто часто, друкую цей лист без змін і скорочень. Самі читайте.

"Відкритий лист до редакції журналу "Клас!"

Копія: до Державного Комітету Кльового Металу і Попси.

Копія: до Спілки композиторів імені Кузьми Скряби.

22 квітня 2047 року м.Київ

Шановні чуваки та чувіхи!

Життя стає не в кайф, трава не вставляє, і немає більше сил стримувати характер. Чим ви там, в натурі, зайняті? Розшнуруйте очі, пристебніть вуха — і самі побачите, що сьогодні час почати крутий базар за нашого молодняка. А молодняк наш, чуваки, крезанувся! В натурі.

По-перше, догоніть, у що вони упаковані! Оці шаровари, вишиванки, кептарі, валянки й онучі — тож атас! Від такої лабуди тащилися у Штатах ще на початку XXI сторіччя! Де наш патріархальний прикид? Де кльопані куртки? Де пиляні джини і варені стрейчі, в яких рисувалися їхні бабусі? Де повага до народних традицій?!

Тепер триматимемо базар за їхній музон. Ці сонати, кантати, ораторії — тьху, язика зламаєш! Ні соляка, ні ударних, ні семпла: саме лише бу-бу-бу, тю-тю-тю — ніякого драйва! З уроків музики вони канають: їм до фені творчість таких крутих гігантів, як Ірина Білик, Фантом-2, Юрко Юрченко, EL-Кравчук — та хіба мало в нас своїх класиків, в натурі? Таж ні, вони завозять з-за бугра партитури цих нікому не цікавих Бетховенів і Лятошинських. (До речі, час спитати в обох відверто: "Чуваки! На чий ви млин воду ллєте?!.") А вечорами наш молодняк париться у підвалах, лабає там на скрипках і флейтах і не дає піплу кайфувати.

Коротше, чуваки, я базар кінчаю. На душі в мене ломка. Хіба за це ми довбасилися у далекому 1997-му? Хіба про це мріяли у круте лихоліття "Фанти" і "Снікерса"? Нашу культуру ми маємо рятувати сьогодні! Завтра буде пізно!!!

Ветеран хард-рока, заслужений діяч металу і попси. Слухав "Скорпіонс" у Києві.

В натурі ваш *(підпис нерозбірливий).*

ЗАГАДКИ

Ці напрочуд складні загадки написав поет, журналіст, композитор і виконавець Анатолій Матвійчук, якому дуже подобається журнал "Клас". А нам у Класі — алаверди! — дуже подобаються пісні Анатолія МАТВІЙЧУКА. З чим ми одне одного і поздоровляємо! А тим, хто хоче одержати автограф автора пісні "Що це було? Либонь, НЛО!", варто лише загадки відгадати. А якщо знань не вистачає, то можна хоча б риму вигадати.

У поході

Як не крути, як не верти,
Без них вогню не розвести.
Здобудеш полум'я з руки,
Як є у тебе...

Щоб зготувати суп чи кашу,
Його візьміть в дорогу вашу.
Вас нагодує точно в строк
Ваш друг надійний...

Як ідеш ти в темноті,
Він покаже всі путі.
Це — карманний сонцедарик,
Твій малесенький...

Від страшної спеки чи від зливи,
Вас сховає штука особлива.
Ви, мабуть, не маєте і гадки —
Домик ваш похідний це...

Хвороби виховання

Йому і море по коліна,
Він хуліган, а не людина!
А спричиняє хуліганство
Хвороба, що зоветься...

Ти вірив йому, але вірив дарма,
Бо честі в цієї людини нема.
Вона свій удар нанесе із засади.
То знай же, мій друже, хвороба ця...

Ти лежиш, як та колода, вдома,
В серці порожнеча, в тілі — втома.
Стрепенись — хворобу цю відкинь!
Це вона, проклята, зветься...

Все перекрутить, зробить навпаки,
Такого наплете вам залюбки,
Що правду віднайти не
вистачить і дня.
Хвороба та відома, це...

Вона бездарна, сіра,
безголоса,
Але найвище задирає носа.
Дивитись зверху вниз —
Для неї перша втіха.
Хвороба ця зоветься
просто...

Хто живе на світі краще, ніж вона,
Тих ненавидить вона і проклина.
Горе інших — то для неї радість.
Ця хвороба зветься — чорна...

На кухні

Білий, мов сніг, на кухні стоїть,
Як собака, гарчить, як зима,
холодить.

Не нюхає, не слуха, а має ніс і вуха.
Але роботу знає — всіх чаєм
пригощає.

Зранку спати не дає,
І немов на сполох б'є.
Щоб подовше вранці спати,
Треба нам його зламати.

Диво-ящик у кутку стоїть —
Цілий світ він у собі таїть!
І не можуть мама, ані тато
Нас від цього дива відірвати.

Про неї не пишуть у віршах поети,
Коли уминають суфле чи котлети.
Без неї ж — це знає найгірший поет,
Не змелеш ти фарш для суфле
чи котлет.

Породи собак

Він дім від злодіїв вартує
І потопаючих рятує.
Тож називають його часом,
Немов людину...

Він красунчик і артист,
І до цирку має хист.
Волохатий хвіст і груди,
Ця порода зветься...

Бійцівський має він характер,
Не пес, а справжній гладіатор.
Мені ви скажете тепер,
Що це порода...

Цей пес могутній і серйозний,
По-королівськи граціозний.
Його дражнити — не дай Бог,
А ця порода зветься...

По природі своїй він зухвалий, мов звір,
Борсуків і лисиць витягає із нір.
Був мисливцем колись, став домашнім тепер,
Це собака, порода якої...

Чудова й лагідна порода,
В ній спритність і мисливська врода.
Вона й за тридев'ять земель
Зоветься...

Гарна шерсть, розумні очі,
Зробить все, чого захочеш.
Це не пес — дарунок долі,
А порода зветься...

Музичні інструменти

Його стихія — блюз і джаз,
З Америки прийшов до нас.
А голос, мов солодкий сон,
Що це за штука?

Вона напрочуд популярна
І поміж рокерів, і бардів.
Акордів знають всі хоч пару,
Коли беруть до рук...

У фортепіано і органа
Синок родився дуже знаний.
Тримає моду і фасон —
А зветься він...

По ньому б'ють, а він і радий,
Бо бить по ньому — значить грати.
Він різних ритмів справжній пан,
А як він зветься?

Цей інструмент — немов покара.
Його у Карла вкрала Клара!
Якщо ти навіть не поет,
Згадаєш ти, що це...

Вона покличе вас на бій,
А треба — дасть сигнал "відбій".
Не впізнаєте ви хіба?
Це мідна сяюча...

РОК-Н-РОЛ — ТО НАДТО КРУТО!

Я сказав "рок-н-рол", але міг би сказати і "попса", "рейв" або "техно". Бо хочу зараз не про музичні стилі та напрямки поміркувати, а про інше. Зараз багато чудових концертів проходять за великої кількості глядачів — і це класно! Коли в залі немає жодного вільного місця, коли на стадіоні яблуку ніде впасти — то круто! Однак по собі знаю, що саме за таких обставин найчастіше виникають в юрбі бійки, суперечки та інші неприємності, які можуть завершитись доволі трагічно. Особливо, коли ще й міліція починає втручатися, гатячи усіх без розбору меломанів. Тоді починається паніка, а паніка часом призводить до трагічних наслідків. Двох юнаків і одну дівчину було на смерть затоптано під час концерту знаменитої групи "AC/DC" у Нью-Йорку. І такі випадки, на жаль, не поодинокі. А до того ж — і у нас трапляються.

Саме тому я звернувся по допомогу до спеціалістів, які не одне ребро зламали і не один зуб втратили під час масових заходів мистецтва. От вони і дали мені кілька порад, якими я охоче ділюся з усіма читачами "Класу".

Отже, увага! Запам'ятай найголовніші правила безпеки під час великих концертів чи якихось інших масових заходів.

Заздалегідь обміркуй план відступу!
Підходячи до залу або стадіону, де відбуватиметься концерт, визнач шляхи можливого відступу, розташування вулиць, алей, стежок. У приміщенні запам'ятай, де знаходяться всі входи-виходи, систему сходів і переходів.

Не стій біля сцени!
Якщо виникне тиснява, метушня — відступати з цієї позиції буде практично неможливо. Не наступай ногами на різні пакети на підлозі — там може виявитись вибуховий пристрій.

Не стій поруч з міліціонерами!
Міліціонерам зараз не до тебе — бо на них найчастіше спрямоване невдоволення юрби, в них кидають різні предмети, і далеко не завжди це квіти.

Не біжи!
Якщо міліція почала операцію по розсіюванню натовпу або вступила в конфлікт з хуліганами, а ти опинився поруч — не втрачай самовладання. Якщо побіжиш, тебе можуть сприйняти за одного із заводіїв. У метушні ти нічого нікому не доведеш. Стій на місці, не роби різких рухів і не виявляй агресивності: вигляд має бути миролюбний.

Якщо ж ти-таки поліз до сцени — потанцювати і поволати разом з фанами — врахуй такі речі:

Не панікуй!
Якщо натовп раптом почне рухатись, його може охопити паніка, і тоді виникне тиснява. Людей мимоволі охоплює тваринний страх, у декого починається істерика, цей стан передається іншим, і з юрбою починає коїтись щось неймовірне. У такій ситуації надзвичайно важко зберегти самоконтроль і ясність думок.

Із щільної, але нерухомої юрби можна вибратись.
Щоправда, для цього треба знайти в собі мужність, силу і кмітливість: можна вдати з себе хворого на грип, чхати і плакати — це допоможе вибратись з юрби.

Зав'яжи шнурки!
Якщо натовп почне рухатись в якомусь напрямку, незав'язані шнурки можуть спричинити трагедію. Туфлі на високих підборах необхідно зняти. Одна думка має бути в твоїй голові: не впасти!

Негайно підведись!
Якщо все-таки впав, швидко підтягни до себе ноги і руки, зіщулься і постарайся підвестися. Май на увазі: підвестися з колін не вдасться — тебе постійно штовхатимуть. Вставати треба із стійкого положення, коли хоча б одна ступня торкається землі. Підводься різко і швидко, використовуючи рух людей, які штовхатимуть тебе у спину.

Застебнися!
У щільному натовпі впасти важко, та виникає небезпека задушення. Зніми краватку, довгий шарф. Зніми прикраси із шпильками, голками. Гудзики та змійки мають бути застібнутими — це надасть тобі більшої свободи дій. Заважає парасолька або сумочка? Кинь їх! Не думай про дрібниці, твоє завдання — вижити у скаженілому натовпі.

Допомагай собі руками!
Руки необхідно зігнути в ліктях і притиснути до тулуба. По-перше, ними ти захистиш грудну клітку від тиску людей. По-друге, поштовхи ззаду зможеш приймати не на корпус, а на зігнуті руки — вони стануть твоїми амортизаторами.

Не хапайся за гілки, пруття, огорожі!
Тримайся якомога далі від стін, стовпів, тумб, дерев — від усього того, до чого тебе можуть притиснути. Особливо — від скляних вітрин.

Дай Боже, щоб тобі ніколи не знадобилися ці правила. Але знати їх треба обов'язково! Вивчи їх напам'ять вже зараз — бо коли під час концерту виникне паніка, перечитувати ці правила буде вже ніколи. Щасти тобі!

ВВ

Олег Скрипка (ВВ) підгодовує французів українським салом

Якщо тобі коли-небудь доведеться зустрітися з солістом "ВВ" Олегом Скрипкою або з басистом Шурою Піпою, з барабанщиком Сергієм Сахно чи з гітаристом Женею Рогачевським, то в жодному випадку не питай їх, чи назва їхнього гурту має щось спільне з написом на погонах (ВВ) тих вояків, котрі служать у внутрішніх військах. Хлопці не образяться, але здивуються, що ти, читач "Класу", не знаєш від чого походить назва чи не найкращої української рок-команди. А якщо вже зайде мова про те, чому, хто і як назвав їхній гурт, то ви, принаймні, продемонструйте свою обізнаність і спитайте: "А чому ви, українські музиканти, запозичили назву у російського письменника Федора Достоєвського? Адже "Воплі Відоплясова" – це підпис божевільного лакея, персонажа повісті Федора Михайловича "Село Степанчиково и его обитатели".

На таке підковиристе запитання, як правило, хлопці відповідають, що ніякого філософського змісту в назву вони не вкладали, а хотіли назвати свій гурт класно, як тепер кажуть, драйвово. Адже "Воплі Відоплясова" – гарно звучить.

Взагалі, якщо Скрипка буде у настрої, то він може розповісти безліч цікавих історій. Наприклад, як вони займаються контрабандою, перетинаючи кордон із Францією.

– Та нам уже надокучило возити контрабандою у Європу наше сало і гречану кашу. У них же таких харчів не знайдеш.

– Олег, та хіба французів можна здивувати салом і гречкою?

– Ого, ще й як! Ми варимо гречану кашу з маслом і вона у нас йде як гарнір до котлет. Вони такого зроду не їли.

– Але ви все ж повернулися з Франції додому. То можна зробити висновок, що у нас шоу-бізнес нормально розвивається?

– Абсолютно. Зараз він знаходиться на підйомі, і ми раді, що є його флагманами.

– Це ви довели на "Таврійських іграх", виборовши перемогу по трьох номінаціях. А хто є вашими конкурентами?

– Ми так собі підрахували, що ще півтора року будемо триматися на вершині, працюючи в тому ж стилі. Зараз вже треба думати, аби його змінювати. А конкурентів у нас немає. Ми встановили свій рейтинг популярності. Спочатку йде "ВВ", потім Юрко Юрченко і Павло Зібров. Вони не конкуренти, вони наші друзі.

– Після туру по містах України з акцією "Весна прийде", куди збираєтесь на гастролі?

– Найближчим часом плануємо поїхати до Білорусії. Але чисто з мистецькою акцією, без політики.

Напевне, багато хто з вас заздрить вевешникам (та й іншим музикантам). Адже вони мають змогу подорожувати по всьому світу. Але життя артистів, окрім щасливих моментів (подорожі, подарунки, прихильники, квіти, автографи), має й інший, малоприємний бік. Хлопці з "ВВ" розповідають, як вони, повертаючись разом з московською рок-командою "Аліса" на Батьківщину з Греції, мали досить неприємну пригоду. Літак ІЛ-86, пролетівши з півгодини, почав натурально падати. Гітарист Андрій Здоренко дістав ікону, куплену в Афінах, і почав молитись. Скрипка ж схопив свій баян і, відчуваючи, що це, напевно, останній політ його душі, заспівав: "Ти ж мене підманула, ти ж мене підвела..." Чи він мав на увазі російську авіакомпанію "Аерофлот", чи свою долю – відомо одному Господу, який мав насолоду під самими небесами слухати, як Скрипка разом із російським крутим рокером Кінчевим розважали переляканих греків. Вся ця пригода тривала понад дві години. Літак все ж вирівняв свій політ, набрав висоту, і всі живі повернулися додому. Отаку-то силу має Скрипчин баян.

– Олег, а тобі ніколи не хотілося змінити інструмент і заграти на скрипці?

– Ні. Я дуже люблю гітару, а до баяна свого звик. То вже доля така – у кого прізвище Скрипка, грати на баяні.

– Ти щасливий?

– Так. Останні три місяці почуваю себе щасливим.

– А дитинство твоє було безхмарним?

– Дитинство – це зірка.

Олегове дитинство проходило у далекій холодній Мурманській області (Росія). З музикою почав знайомитися у 10-12 років. Батьки купували платівки, і він слухав, як "мочила" Ротару і Пугачова. Із зарубіжних команд перше враження отримав від "БОНІ М". "Це був наш рейв", – каже Олег. З серйозною музикою знайомився, слухаючи QUEEN. Пізніше були SLADE, DEEP PURPLE.

Згодом нинішній соліст "ВВ" організував у школі рок-групу "Імпостас". Усі тексти вони співали правильною англійською мовою.

Тепер Олег співає ще й французькою, перекладаючи на мову Едіт Піаф українські пісні. Взагалі "ВВ" багато зробили для того, аби світ дізнався про те, що є на Землі такий народ – українці.

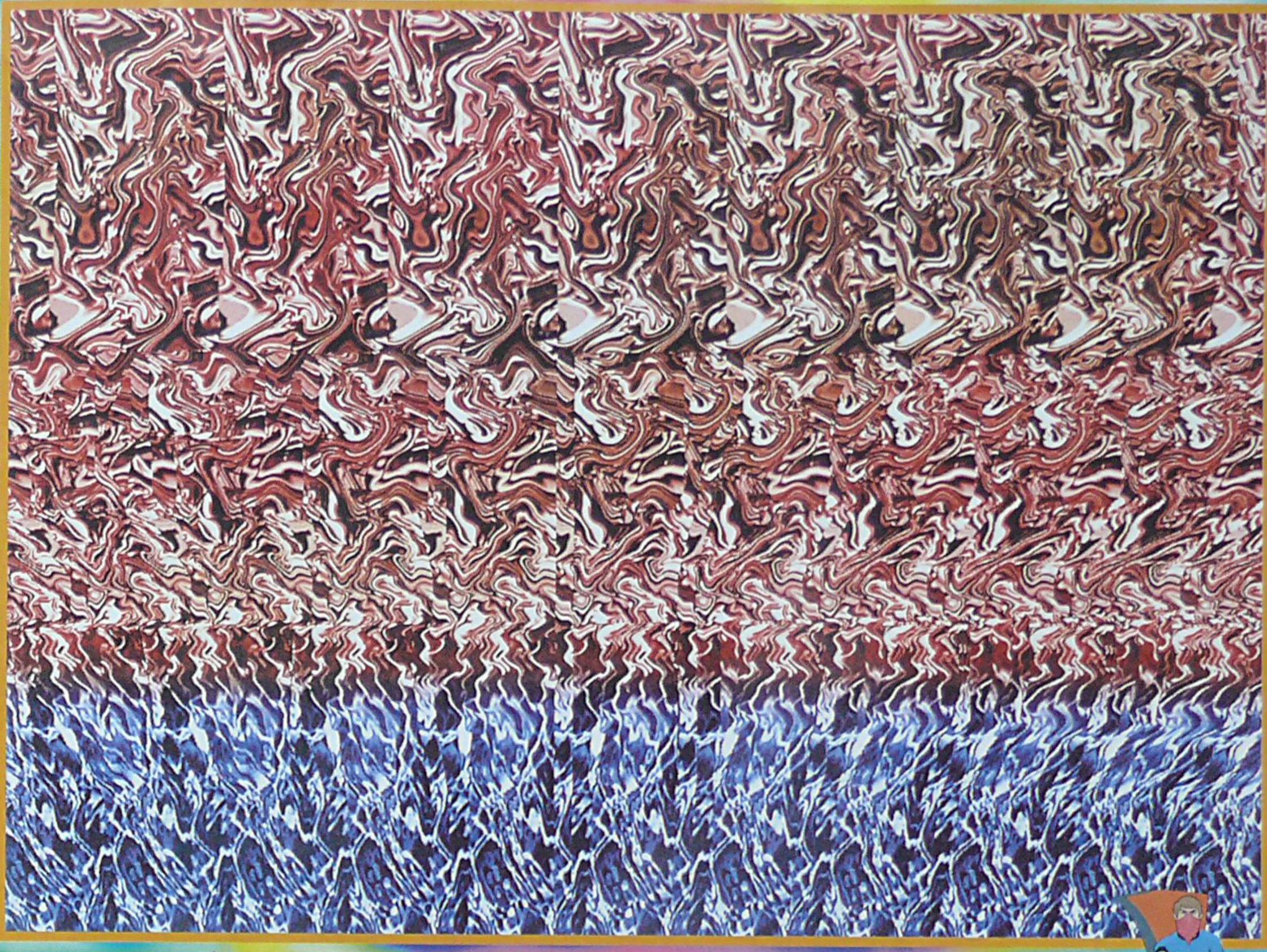

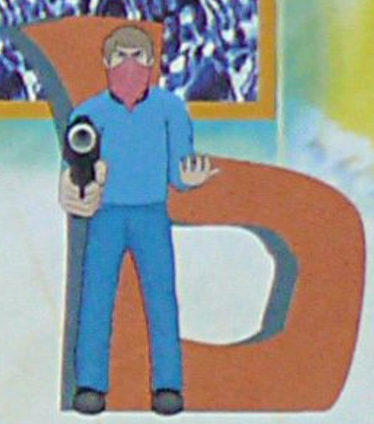

СМЕРТЬ ПІД ПАРТОЮ

(стерео-кримінальні оповіді кота на ймення Ковба-сан)

(Короткий зміст попереднього розділу. *Єдиний у світі кіт-детектив на ймення Ковба-сан продовжує розслідування таємничих подій, що сталися у "Класі". Ковба-сан згадує аеропорт "Хітроу", де підмінили чемну подружку Колібрика на нечемну дівчинку. Історія завершується тим, що Ковба-сан помічає на валізі вже знайомий, але ще не зрозумілий цифровий код.)*

А Киця все ще здавалася якоюсь дивною і надприродною. Де поділася посмішка, де подівся веселий погляд з-під довгих вій? А може, вона зомбі? Але, доторкнувшись до Кициної руки, відчув тепло. Отже, вона не зомбі. Тоді, напевне, хтось її загіпнотизував.

— Кицю, що з тобою? — знову спробував дізнатися я. Але вона вже не звертала на мене уваги, а ходила по Класі і ніби шукала когось. Хоч шукати було, явно, нікого, крім мене та розбитого телевізора. Киця наполегливо ходила з кута в кут, вдивляючись у прозоре повітря.

— Класний! — раптом покликала вона, що я аж здригнувся. — Кла-а-сний! Звичайно, я чув легенду, що ніби-то у нашому Класі живе якийсь полтергейст, але ніколи у це не вірив, бо я кіт із чисто науковим складом розуму та характеру і ніякі потойбічні забобони мене не цікавлять.

Проте Киця продовжувала кликати Класного. Я вже хотів зупинити її та побризкати на неї водою, аби прийшла до тями та об'єктивного сприйняття речей, як у Класі виник невеличкий смерч. Мушу сказати, що погода в той день була чудова. Всі вікна та двері були зачинені, але це не завадило маленькому, але досить потужному смерчу пройтись середнім рядом столів, перекинути три стільці та мене і зникнути так раптово, як і з'явитись. Я ледь не зомлів від здивування.

— Все, Класний зник, — почувся голос Киці. Але я її не слухав, бо у мене виникло гостре відчуття, що через цей загадковий вітер я міг втратити щось дуже важливе. Через секунду я зрозумів, що саме. У своїй лівій лапі я все ще стискав кришечку від "Фанти", на якій все ще були цифри 10. 9. 2. 6. 5. 11. 3. 12. 4. 1. 8. Цей код та стереокартинки-підказки допоможуть тобі розгадати таємницю "Смерті під партою".

А мене чекають подальші небезпечні пригоди.

Фрагмент загадкової картинки у Класний щоденник

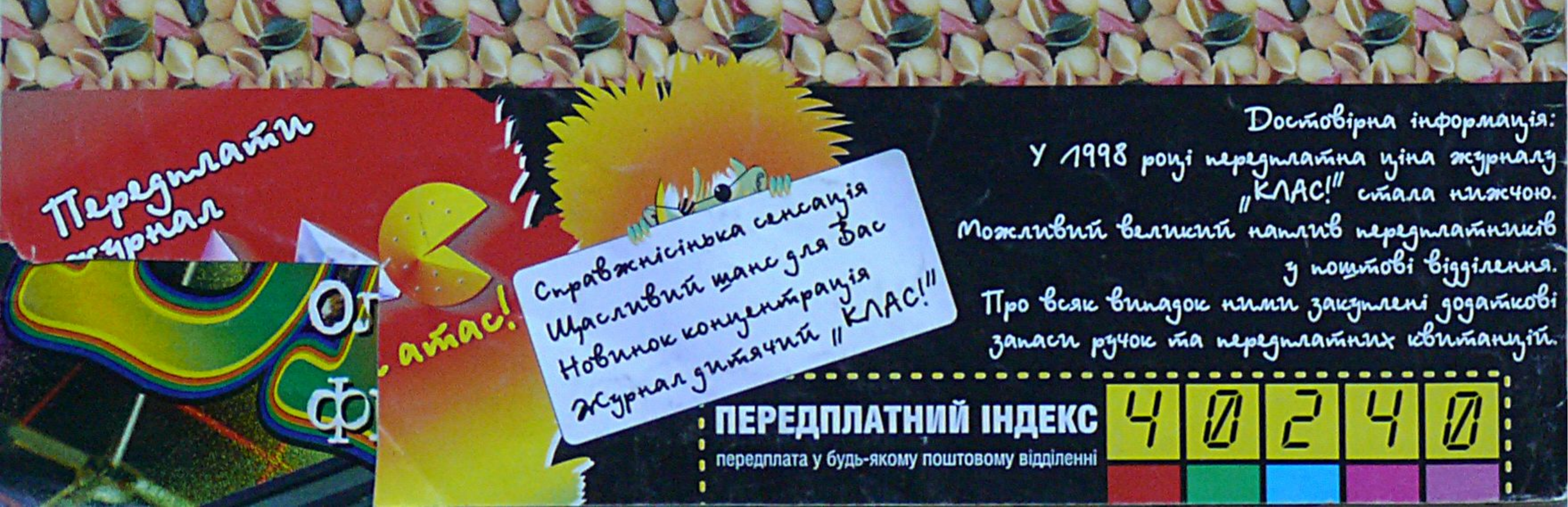

Достовірна інформація:
У 1998 році передплатна ціна журналу „КЛАС!" стала нижчою.
Можливий великий наплив передплатників у поштові відділення.
Про всяк випадок ними закуплені додаткові запаси ручок та передплатних квитанцій.

ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС 4 0 2 4 0

передплата у будь-якому поштовому відділенні